

Свят ▶ 10

България и Румъния в Шенген - приоритет за унгарското председателство на ЕС

Компании ▶ 12

Fullcharger монтира първите зарядни станции за електромобили

Пари

BONNIER

pari.bg

Четвъртък

18 ноември 2010, брой 220 (5031)

USD/BGN: 1.45080

▲ +0.97%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.34810

▼ -0.96%

Българска народна банка

Sofix: 346.20

▲ +0.53%

Българска фондова борса

BG40: 109.76

▼ -1.13%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

Законите не важат за "Холдинг Пътища"

Дясната ръка на Васил Божков Орлин Хаджиянков е нарушил закона, като не е разкрил вътрешна информация и така е оцетил акционерите на компанията. Това показва проверката на Комисията за финансов надзор ▶ 7

Тема на броя ▶ 4-5

Република Ирландия - гордост и безизходица

Новини ▶ 6

Трансферите към офшорки ще бъдат облагани

Новини ▶ 8

Цифровизацията се отлага с две години

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш
Даниел Акерсън

Ден преди историческото си завръщане на Нюйоркската фондова борса от General Motors обявиха, че ще разширят първичното си публично предлагане на обикновени акции с 31%. Детройтската компания, ръководена от Даниел Акерсън, ще предложи акции за 478 млн. USD. Побечето от тях ще се продават чрез американското правителство, което се опитва да „разтовари“ дела си от 61%.

Губещ
Северин Шван

Швейцарският фармацевтичен гигант Roche ще съкрати 4800 работни места през следващите 2 години. По-голямата част от тях ще бъдат в САЩ. Основните позиции, които предстои да бъдат закрити, са в продажбите, маркетинга и производството. С тази стъпка компанията, която се управлява от Северин Шван, се надява да спести 2.4 млрд. USD до 2012 г.
Подробности на стр. 15

Мнения

► По темата „HSBC е консултантът за АЕЦ „Белене““
► Прогължаваме да плащаме за АЕЦ „Белене“. Защото е от полза на червената мафия, наша и на Путин! Досега сме гали над 2 милиарда лева, сега ще даваме още... повече пари се дават чрез мафиотската структура на БЕХ.

ГЕРБавия

► Бойко Борисов пак се опита да метне ЕК за „Южен поток“! В подписания договор България дава „неограничен транзит и права“ на братските комунистически капиталисти на Путин! Дава и се ослушва! Ако може и това да мине... по Живковски!

Кобург Велчев

Коментар

Малко по-светло и по-справедливо

СНИМКА SHUTTERSTOCK

pari.bg Топ 3

1 Краят на здравното осигуряване в България. Правителството прави смели крачки към връщането на бюджетното финансиране в сектора.

2 HSBC е консултантът за АЕЦ „Белене“. Британският трезор бе избран пред консорциума, осланяван от банка Ротшилд.

3 Най-скритият проектозакон в гържавата. Правозащитниците са обезпокоени и критикуват, но на спяно новия закон за конфискация на имущество.

От следващата година всички български компании и физически лица, които превеждат пари към офшорни зони, ще се облагат с 10%. (Повече подробности какви са другите данъчни промени четете на стр. 6.)

Въпреки че не е ясно какъв ще е финансовият ефект от този данък, добрата новина е, че това е стъпка към изсветляването на икономиката. Най-накрая компаниите, които досега масово превеждаха пари по офшорни сметки за уж консултации, ще се замислят дали да правят подобни упражнения, защото това ще им струва малко по-скъпо.

Офшорна зона и офшорни компании винаги са били мръсни думи в България. През последните 20 години капиталите с неясен произход намираха убежище именно

Биляна Вачева
biliana.vacheva@pari.bg

„Компаниите, които досега масово превеждаха пари по офшорки, ще се замислят дали да правят подобни упражнения“

там. Така следите им се губят и нищо не им пречи да се върнат в България като „чужди инвеститори“.

Големи компании използват офшорните зони най-малко по две причини: да намалят облагатата си печалба и да запазят собствеността непрозрачна. Това е на корпоративния фронт. Същите удобни схеми обаче прилагат и физическите лица, затова и новият данък „офшорка“ важи и за тях. А съмнително забогателите по висшите етажи на властта нямат много избор и за да прикрият необяснимо високите си доходи, имат един ход - официално да се водят консултанти на офшорни фирми, които де факто са тяхна собственост.

Има и една трета категория богати хора, които не присъстват в регистрите. Те на практика не

притежават нищо - всичко се води на чуждо име. Тези, последните, дори не са в сивия сектор. Тях просто ги няма.

Всичко това е напълно законно и нито един представител на някоя от споменатите групи не може да бъде обвиняван за избора си. По-малкият проблем е, че приходите на държавата са оцетени. По-големият е, че голяма част от бизнеса остава непрозрачен. Зависимостите остават скрити, средата е фалшива. Въвеждането на данък „офшорка“ е в тон с тенденциите в целия Европейски съюз. Лидерите на съюза вече се обявиха за създаването на система за контрол и санкции над офшорните зони. Но много по-важно е, че с въвеждането на данък „офшорка“ България има шанс да тръгне по пътя на изсветляването на икономиката. **П**

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802
lilia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg
ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филупа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Мила КИСЬОВА - 4395863
mila.kisiova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
georgi.andreev@pari.bg
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
ТЕНДЕНЦИИ
Биляна ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Христо ЛАСКОВ - 4395841
hristo.laskov@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
PARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Марина УЗУНОВА - 4395864

marina.uzunova@pari.bg
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Ще се противопоставя категорично на опитите, било чрез закон, било чрез други механизми и хватки, да се ликвидира Българската академия на науките

► **Георги Първанов**, президент на България

Дарение

100

► хил. лв. струва софтуерът за управление при кризисни ситуации в енергетиката, който фирма "ЕСРИ-България" гари на министерството на икономиката

Коментар

На лошото се учим лесно, но не и на доброто

“А какво щеше да стане, ако се бяхме залепили за Ирландия, както ни съветваха някои?” С този въпрос премиерът Бойко Борисов се опита да обоснове икономическата си политика. Разбира се, въобще не изглежда, че някой в правителството знае какво точно се случва в Ирландия и откъде е дошъл проблемът. Защото всъщност, що се отнася до погрешни политики, май сме се залепили за Ирландия - но не и що се отнася до правилни, реформаторски политики.

Ирландия преди 25 години беше една от най-бедните страни

Георги Ангелов, старши икономист в институт "Отворено общество"

” **Що се отнася до погрешни политики, май сме се залепили за Ирландия - но не и що се отнася до правилни, реформаторски политики**

в ЕС. Сега Ирландия вече е една от трите най-богати страни в ЕС. Ирландия в края на 80-те и през 90-те години е пример за реформаторска икономическа политика, която води до огромен икономически прогрес. Това е положителната част от ирландския опит, от който ние за съжаление не се учим достатъчно. Нашите политици не искат да правят реформи, страх ги е да правят каквото и да е и затова България и Румъния постоянно се борят коя от двете да е най-бедната страна в ЕС.

Не че Ирландия е единственият положителен пример. Напро-

тив, исторически има много бедни страни, които са станали богати за кратко време. Следвоенното германско икономическо чудо, създадено от реформаторските политики на Лудвиг Ерхард, е изключителен пример за бързо забогатяване. И други страни в Европа след Втората световна война постигат висок растеж благодарение на добра среда за бизнес, ниски данъци, добра икономическа политика. След края на комунизма някои страни от Източна Европа успяха също да забогатяват благодарение на реформаторска политика. Може да даваме и много примери извън Европа.

Много малко се учим от добрите примери обаче.

За сметка на това лошите идеи ги прилагаме безпогрешно. Точно Бойко Борисов миналата година в последния момент реши да не се премахва данъчното облекчение за лихвите по ипотечни кредити за млади семейства. Въпреки че именно подобни политики за насърчаване на ипотечното кредитиране доведоха до имотния балон не само в Ирландия, но и в други страни.

Също така в последните години Ирландия не правеше много нови реформи и икономи-

ческото ѝ развитие се забави. Някак си в добрите времена политиките стават мързеливи. В България това сме го възприели на 100 процента, неслучайно никога не сме имали особено висок икономически растеж.

В Ирландия се появиха съмнителни връзки между политици и компании (особено строителни). Няма ли ги и в България в много по-голяма степен? Постоянен лобизъм за привилегии виждаме всеки ден. За съжаление лошите примери следваме, дори без да го съзнаваме. А добрите някак си ни се изплъзват.

Колеген подарък

► Софийският градски съд (СГС) оправда бившия военен министър Николай Цонев за сключване на сделка за 8 млн. лв. за купуването на мобилен завод за метални конструкции

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

► Бившият изпълнителен директор на Държавен фонд "Земеделие" Асен Друмев беше оправдан по всички обвинения от Софийския апелативен съд. Друмев го грозееше 4 години затвор за това, че е ошетил фонда с над 48 млн. лв.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

В броя четете още**Компании** ► 11

Логистичният гигант GEFSCO стъпва на българския пазар

Анализ ► 19

България е в дъното на класацията по БВП на глава от населението в ЕС

коментар на Йоханес Хаан, европейски комисар за регионална политика

Европари ► 20-21

2010 бе "годината на промените" за програмата за селските райони, но не всички бяха добри

Република Ирландия -

От бляскава икономика „келтският тигър“ се превърна в заплаха за еврото и Евросъюза

Гърнето със злато, което беше имотният бум за Ирландия само допреди няколко години, се оказа дар от леприкони*. Изчезна. Стопи се във въздуха. С него се стопиха и постиженията, с които страната си заслужи името „келтски тигър“ по аналогия с бързо развиващите се азиатски държави. В рамките на няколко години Република Ирландия се превърна от най-бляскавата икономика на Стария континент в заплаха за единната европейска валута и за Европейския съюз като цяло.

Дебели портфейли с лоши кредити

Всичко започна със срива на имотния пазар през 2008 г., който дотогава беше основният двигател на икономиката на страната. Цените на имотите, чието строителство беше финансирано с банкови заеми, спаднаха с повече от 50%. Това остави трезорите в страната с дебели портфейли с лоши кредити. За да избегне надвисналата банкова криза, правителството реши да налее 50 млрд. EUR в системата, което доведе до частичната национализация на почти всички финансови институции в страната.

Все по-непостижима цел

Тази подкрепа обаче не остана ненаказана. Значителната сума, предоставена на банките, отвори сериозна дупка в държавния бюджет. По последни данни на Евростат дефицитът през 2009 г. е бил 14.4%, което нарежда Ирландия на второ място в Европа по този показател само след Гърция. Заради спасителния план за банките обаче през

Излика Филипова
iglika.philipova@pari.bg

тази година недостигът в хазната ще достигне цели 32%, призна наскоро финансовият министър Брайън Ленихан. Макар че правителството продължава да твърди, че ще ограничи бюджетния дефицит до 3% през 2014 г., тази цел като че ли изглежда все по-непостижима. Освен банковите неволи Дъблин е изправен и пред предизвикателства като висока безработица, спад на данъчните приходи, забавяне на икономиката и реалната опасност от повторна рецесия.

Ирландски инат

Въпреки това правителството продължава да настоява, че, да, банките имат нужда от финансово рамо. Но не и държавата. Няколко са причините за този, както го нарече сп. Spiegel, „ирландски инат“. Използването на спасително финансиране от ЕС и МВФ върви с някои условия. Това включва прилагането на доста непопулярни мерки като вдигане на данъците, свиване на социалните помощи, намаляване на разходите за заплати и пенсии и т.н. Управляващата коалиция в Ирландия в момента може да разчита на много крехко мнозинство в парламента, а предстоят и междинни избори, които може да лишат правителството дори и от този превес. Много хора смятат, че не са изключени

нови избори преди края на годината, а повечето наблюдатели са убедени, че кабинетът няма да изкара повече от шест месеца. Безработицата в страната е над 13% и няма шансове да спадне кой знае колко в близко време. Като особено сериозен проблем напоследък се очертава и желанието на все повече млади хора да емигрират. Според различни оценки до 2014 г. около 100 хил. ирландци ще потърсят щастието си в друга страна, най-вече в Австралия и Нова Зеландия.

Горга нация

Има обаче и още една причина, поради която Ирландия толкова упорито отказва да вземе пари отвън. Това е ирландската гордост. Страната се гордее със своята независимост, толкова трудно извоювана от Великобритания, и държи сама да си управлява делата. „Това е трудно спечелен суверенитет за тази страна и правителството няма да го предаде на никого“, обясни министърът на икономиката Бат О'Кийф. Така виждат нещата и повечето ирландци, за които приемането на външна помощ би било унижение и срам за нацията. Сигурно затова и строгите бюджетни ограничения, които правителството е принудено да прави, не се посрещат с такова недоволство като в Испания и Гърция например. Пък и ирландците казват, че най-добре се справят, когато са притиснати в ъгъла. Сега имат този шанс.

* Леприкони - митични ирландски човечета, известни с гърнетата си със злато. Ако някой обаче намери златото, то изчезва след няколко часа

Заради трудния живот в Ирландия все повече млади хора напускат страната,

Проблемите изнервиха Испания и Португалия

Европейската централна банка също търси начин да намали ресурса за ирландските трезори

Ситуацията в Ирландия наля допълнително масло в огъня на и без това притеснените по-слаби европейски икономики като Испания и Португалия. И трите държави имат общ проблем - финансов. Това изнервя инвеститорите, които започват да се тревожат дали ще могат да си получат вложените в облигации пари. Така пазарните цени на книгата се сриват, в резултат на което доходността по тях нараства. Лихвата по ирландските 10-годишни облигации например в един момент достигна 9%. За сравнение доходността на аналогичните германски книжа е доста под 3%. Всичко това

прави заемането на средства от пазара толкова неизгодно, че е практически невъзможно.

Скептицизъм

Дъблин твърди, че има достатъчно пари поне до средата на 2011 г. и няма нужда да издава нови облигации. Не така обаче стоят нещата за Испания и Португалия, които разчитат на пазарно финансиране. В същото време скептицизмът на инвеститорите се отразява на дълговите им разходи. Това обяснява настойчивите апели на Мадрид и Лисабон за бърза реакция от страна на Дъблин.

Подкрепа го време

Говори се, че натиск върху Ирландия да приеме спасително финансиране оказва и Европейската централна банка (ЕЦБ). Ирландските трезори са изправени пред

сериозен ликвиден проблем. За тях на практика е почти невъзможно да си осигурят ресурс от пазара и затова все повече разчитат на ЕЦБ. Само за един месец заемите им от ЕЦБ са скочили с 11 млрд. EUR и в края на октомври достигат 130 млрд. EUR. Това е една пета от средствата, отпуснати на всички банки в еврозоната.

По данни на Barclays Capital повече от 10% от инвестициите, които правят, и заемите, които отпускат ирландските трезори, са финансирани със средства на ЕЦБ. Банката на еврозоната обаче едва ли има желание да поддържа тези институции безкрайно дълго време. За нея ще е най-добре, ако Дъблин склони на външно финансиране, така че тя постепенно да намали кредитния ресурс за банките в страната.

„Не можем да стоварваме някакъв неуточнен товар върху държавата. Затова правителството много внимаваше да не се ангажира с конкретна молба на този етап“

Брайън Ленихан, финансов министър на Ирландия

ГОРДОСТ И БЕВИЗХОДИЦА

която само допреди няколко години беше магнит за имигрантите

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

ЕС и МВФ започват проверка на банките

Отпускането на спасителен заем за Ирландия изглежда все по-вероятно

Експерти на Европейската комисия, Европейската централна банка и Международния валутен фонд започват проверка на ирландските банки днес, за да преценят дали страната ще може сама да се справи с проблемите в системата, или ще трябва да получи спасително финансиране. „Ако проблемите се окажат прекалено големи за тази малка страна, Европа даде да се разбере, че ще помогне“, каза ирландският финансов министър Брайън Ленихан.

Колко точно

Консултациите ще покажат дали страната може сама да покрие нуждите на банковия

сектор. „Ако това не е така, вероятно ще има намеса от страна на Европа“, обясни белгийският финансов министър Дидие Рейндер. Според френския му колега Кристин Лагард отпускането на спасителен пакет може да стане в рамките на няколко дни. Никой от финансовите министри обаче не се ангажира да каже точно колко пари трябва да Дъблин. По оценки на Barclays Capital банките в страната се нуждаят от около 80 млрд. EUR.

Формулировка

До идеята за посещението на международните експерти в Дъблин се стигна, след като на срещата на финансовите министри в Брюксел във вторник вечерта не беше постигнато окончателно решение на ирландския проблем. След разговорите Брайън Ленихан за пореден път за-

яви, че нужда от финансова подкрепа имат само банките в страната, но не и правителството.

В изявлението си след срещата финансовите министри от еврозоната подчертават, че „еврогрупата приветства значителните усилия на Ирландия да се справи с предизвикателствата в бюджетната сфера, конкурентоспособността и финансовия сектор“. В заключение те потвърждават, че „ще предприемем решителни и координирани действия да гарантираме финансовата стабилност на еврозоната в случай на нужда и разполагаме с необходимите средства за това“. Същата формулировка беше използвана от министрите и през май, малко преди ЕС и МВФ да отпуснат спасителния пакет на Гърция. □

Интерес

Лондон предлага заем на Дъблин

► Лондон заяви готовност да отпусне необходимите средства на Дъблин, за да стабилизира банковата си система. „В интерес на Великобритания е Ирландия да има успешна икономика“, каза финансовият министър Джордж Озбърн. ► Неофициално се говори, че Великобритания смята да предложи преки заеми в размер на милиарди лири

на Република Ирландия. От финансовото министерство обаче казаха, че засега няма молба от страна на Ирландия и затова не се обмисля конкретна сума.

► Нормално е Великобритания да има интерес да помогне за стабилизирането на Ирландия, тъй като банките в Обединеното кралство имат значителни експозиции в Ирландия, коментира еврокомисарят по икономическата и паричната политика Оли Рен. „Има много силна взаимна връзка между банко-

вите сектори и финансовите системи на двете държави“, каза той.

► Влошаването на ситуацията в Ирландия ще се отрази и на търговията на Великобритания, тъй като републиката е един от най-големите търговски партньори на Острова.

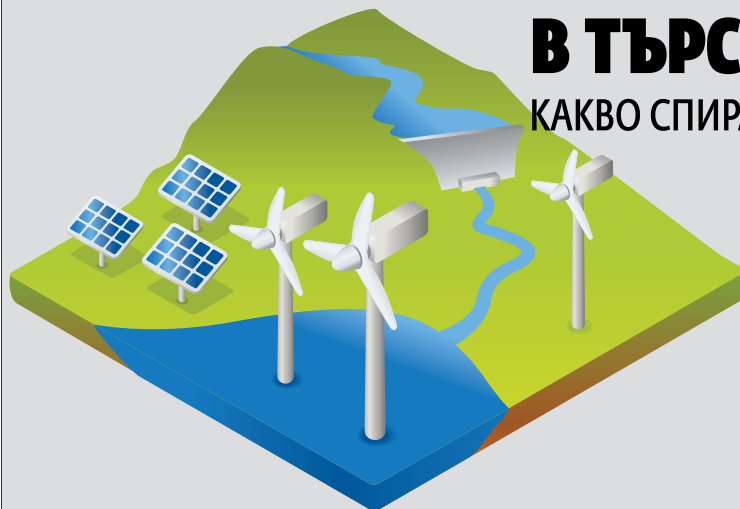
► По данни на британското правителство търговията с Ирландия надвишава тази с Бразилия, Русия, Индия и Китай, взети заедно. Всеки ирландец харчи средно по 3607 GBP годишно за британски стоки.

Има засилване на подготовката за евентуална програма, в случай че бъде поискана

► Оли Рен, еврокомисар по икономическите и паричните въпроси

Пари

В ТЪРСЕНЕ НА ЕНЕРГИЯ КАКВО СПИРА ВЕИ ПРОЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

18.11. ГРАНД ХОТЕЛ СОФИЯ

- Актуални промени в законовата рамка на ВЕИ
- Управление на проекти и предизвикателства
- Асоцииране и балансиране интересите на бизнеса - дискусия

Спонсори:

Информация за събитието и програмата: 02/ 4395 855 www.pari.bg events@pari.bg

Трансферите към офшорки ще бъдат облагани

Парламентът гласува промени в няколко данъчни закона, сред които 10% данък "офшорки"

Всеки превод на пари срещу услуги към офшорни компании ще бъде облаган с 10% данък. Това решиха депутатите по време на окончателното гласуване на промените в данъчните закони. "Промяната ще има дисциплиниращ ефект и цели по-добър контрол на паричните презгранични потоци", коментира заместник-председателят на бюджетната комисия в парламента Димитър Главчев. По думите му сега е трудно да се установи дали компаниите са извършили такива услуги или не. Депутатите посочиха, че сделки от подобен характер се приемат за рискови от всички страни членки на Евросъюза. От Националната агенция за приходите (НАП) коментираха, че в някои страни членки дори данък "офшорки" е по-голям, отколкото корпоративният данък, като по този начин се стимулират фирмите да плащат корпоративен данък и да не укриват приходи.

Евентуалните ползи

Депутатите коментираха, че не може да се прогнозира с колко ще се увеличат приходите вследствие на този данък. Във финансовото министерство и от НАП също обясниха за в. "Пари",

че не са правили такива изчисления. Основният позитив според тях е, че това ще доведе до прекратяване на практиката за пране на пари и укриване на доходи.

"Отношенията с компании от офшорни зони се отчитат като риск и се затяга режимът", каза Димитър Главчев. Работодателските организации също подкрепят промяната. "Позицията ни е, че не трябва да се стига до облагане на реални сделки по доставки на суровини и материали, а само приходи от услуги", каза Васил Велев, председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Поредица промени

С вчерашните законови промени обещанието на управляващите да не се променят данъците остава само на ниво идея. Вчера депутатите окончателно приеха промените в Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данък върху добавената стойност и Закона за данъците върху доходите на физически лица.

Единна ставка за туризма

Туризмът ще бъде облаган с единна данъчна ставка от април следващата го-

► Основните критики бяха насочени към промените на ставката на ДДС за туризма

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

дина. Туристите, които не ползват услугите на туроператор, ще плащат 9% ДДС за хотелиерските услуги. Сега тази ставка е 20%. При организирани групи обаче данъкът скача от 7 на 9%. Това решение предизвика бурни реакции на депутати от Синята коалиция и от ДПС. Според двете парламентарни групи чрез това решение няма да се насърчи туризмът, а ще се отлъбнат потенциални туристи.

"Българският премиер обеща да не увеличава данъци, а и налозите не трябва

да се вдигат, особено през 2011 г.", коментира съпредседателят на Синята коалиция Мартин Димитров. Според него това решение ще намали туристическия поток към България. "Да отложим това решение за 2012 г., когато се очаква икономиката на страната да бъде по-добре", призова Димитров.

Според Алиосман Имамов, депутат от ДПС, колкото повече диференцирани ставки има, толкова повече се улесняват данъчните измами. Той коментира, че туристическият бранш

трябва да се насърчи, като данъчното облагане остане преференциално.

На 180 зрагуца

Част от приходите от данъците на гражданите няма да отиват в общинските бюджети. Това стана ясно, след като депутатите отхвърлиха предложението на Коалиция за България 20% от данъците на физическите лица да отиват директно в общините. Промяната беше предложена между първо и второ четене на Закона за данъка върху доходите на физическите лица. Подобно

предложение беше направено и от премиера още по време на предизборната му кампания. Финансовият министър каза още през септември, че подобно обещание няма как да бъде изпълнено. А от Националното сдружение на общините коментираха, че трябва да се намери друг начин за повече приходи.

Депутатите решиха още данъкът върху доходите от наем да се удържат авансово от наемодателя, когато той е предприятие или самоосигуряващо се лице.

Рагослава Димитрова

България трябва да говори с Русия за промяната в споразумението за "Южен поток"

Енергийният министър Трайчо Трайков уточни, че чак след това поправеното споразумение от 2008 г. ще бъде изпратено в Брюксел

► При подготовката на договора между "Газпром" и БЕХ Трайков се е съветвал с европейски експерти

България трябва да говори с Русия, за да промени междуправителственото споразумение от 2008 г. за газопровода "Южен поток". Преди дни Европейската комисия напомни, че споразумението трябва да бъде променено, защото противоречи на европейското законодателство. В него е записано, че право за ползване на тръбата имат само акционерите, т.е. България и Русия.

Разговори

Брюксел настоява това да се промени и до сръбжението да бъдат допуснати и дру-

ги участници, в противен случай казусът може да бъде отнесен до Европейския съд. Трайчо Трайков обяви готовност да бъде направено, но преди това и Русия трябва да се съгласи и затова двете правителства трябва да проведат разговори.

Само ден преди това той обясни, че ще поискаме

от Брюксел да разреши за "Южен поток" изключение от евроизискванията и да позволи 50-60% от капацитетите му да бъдат за двата акционера в проектната компания.

С помощ

Трайчо Трайков обясни, че корпоративното споразумение, което беше подписано

Отстъпки "Брикел" официално може да работи до края на зимата

► ТЕЦ "Брикел" ще работи с минимални мощности до април 2011 г. Министерският съвет прие решение за експлоатацията на мощностите като компромисен вариант, за да бъде осигурено отоплението на Гълъ-

бово през зимния сезон. Решението е в нарушение с подписаното споразумение при приватизацията, което изисква "Брикел" да работи 20 хиляди часа до 2012 г. Тези часове изтекоха през април 2010 г., което създава риск страната ни да бъде глобена от ЕК.

► Решението е било взето, тъй като правителството не е успяло в краткосрочен план да намери решение за

отоплението на града. Окончателното извеждане на "Брикел" от експлоатация трябва да стане най-късно до края на април 2011 г. Работата на инсталацията ще бъде контролирана от РИОСВ-Стара Загора, за да се минимализират нарушенията на нормите за съдържание на серен диоксид в атмосферния въздух съгласно националното законодателство.

по време на посещението на руския премиер Владимир Путин в събота, е изготвено с експертна помощ от Брюксел. "Когато подготвах документите за междукорпоративното споразумение за "Южен поток", се обадих на Европейската комисия и с техен представител отработихме всички въпроси с изключе-

ние на междуправителственото споразумение", каза Трайков. Той припомни, че предишното правителство, което е сключило споразумението през 2008 г., не се съобразило с изискването на ЕС достъп до тръбата да имат и други доставчици, въпреки че е имало предупредително писмо от Брюксел. Този проблем ос-

тава да виси и до днес, каза Трайков. В акционерното споразумение между БЕХ и "Газпром" обаче е взето предвид това разминаване с междуправителственото споразумение и в него е записано, че ще се иска разрешение от Брюксел за изключение, обясни още министърът.

Мила Кисьова

Шефът на „Холдинг Пътища“ Васил Божков е скрил информация от акционерите

Комисията за финансов надзор все още не е определила наказанието за компанията

Само с едно увеличение на капитала на дружества, контролирани от „Холдинг Пътища“, бяха нарушени разпоредби в два закона - Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и Закона срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти (ЗПЗФИ). Първо, защото не е разкрита навреме информация за взетите решения и така част от акционерите нямат тази вътрешна информация, която е важна при вземане на решения за сделки с акциите на дружеството. От друга страна, част от инвеститорите са разполагали с тази вътрешна информация. Това показва съобщение на Комисията за финансов надзор (КФН) по проверката за увеличението на капитала на „Видапътстрой“ АД, „Пътностроителна техника“ АД и „Пътстройинженеринг-М“ АД, които доскоро бяха контролирани от „Холдинг Пътища“.

Публичното дружество „Холдинг Пътища“ АД е оцетило инвеститорите си, като не е представило навреме вътрешна информация, показват резултатите от проверката на КФН. Тя започна заради закъсняло уведомление от дружеството за увеличението на капитала на „Видапътстрой“ АД, „Пътностроителна техника“ АД и „Пътстройинженеринг-М“ АД. Трите дружества бяха контролирани от „Холдинг Пътища“ чрез „Пътища и магистрала“ АД, в което холдингът е почти 100% собственик.

При проверка на търговията с акции на „Холдинг Пътища“ АД в периода от 1 юли до 16 септември 2010 г. не е установено наличие на търговия въз основа на вътрешна информация, добавят от КФН.

История

При проверката са установени административни нарушения от Орлин Хаджиянков, който е предста-

В началото на август три пътностроителни компании в портфейла на „Холдинг Пътища“ преминаха в ръцете на две кипърски офшорки

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

вявал „Холдинг Пътища“. На 3 август тази година според решение на съвета на директорите на „Пътища и магистрала“ АД е направено увеличение на капитала на „Видапътстрой“ АД, „Пътностроителна техника“ АД и „Пътстройинженеринг-М“ АД, които дотогава са 100% собственост на „Пътища и магистрала“, а оттам се консолидират и в отчета на „Холдинг Пътища“. В публичната компания обаче има и много миноритарни акционери. След увеличението на капитала на трите дружества мажоритарен собственик на „Видапътстрой“ става „МолестоТрейдинг (Оувърсийз) Лимитид“, Кипър, а в ос-

таналите две най-големият акционер отново е кипърска офшорка - „Синистро Трейд Лимитид“. По този начин дялът на доскорошния едноличен собственик „Пътища и магистрала“ намалява до около 32% и резултатите на трите работещи дружества вече няма да се консолидират от „Холдинг Пътища“, а ще преминат в ръцете на кипърските офшорки. И вместо печалбата да се дели с много миноритарни акционери, всичко още отива на едно място - офшорките.

Хаджиянков е сред основните акционери като физически лица, а Орлин Хаджиянков е представител в инфраструктурните компании и дъжби оперативната дейност.

► Все още се проверяват информацията за наложени запори върху сметките на „Холдинг Пътища“ АД, като за резултатите от нея инвестиционната общност ще бъде своевременно уведомена, се казва в съобщение на КФН.

„Има три акта към „Холдинг Пътища“, но никой от мениджмънта не се е явил да ги получи“

Димана Ранкова,
зам.-председател на КФН

Нарушение
Представляващият „Холдинг Пътища“ Орлин Хаджиянков е присъствал на заседанието, на което е решено капиталът на трите дъщерни дружества да бъде увеличен. Така е на-

учил вътрешна информация, отнасяща се пряко до „Холдинг Пътища“ АД, се казва в решението на КФН. Според закона Хаджиянков е трябвало да я разкрие по-рано. Подобна информация трябва да се разкрива, за да могат инвеститорите да са равнопоставени, а чрез скриването на това решение някои акционери са привилегировани за сметка на други.

Версия Опцията за обратно изкупуване

► Едно от притесненията, които обаче все още се проверяват, е защо въпросните кипърски офшорки са записали новите акции по номинал.

► Проверява се и догово-

рът, който дава възможност на „Пътища и магистрала“ да изкупи обратно вече прогадените дялове в трите дъщерни компании. Не е ясно при какви условия може да се придобият обратно тези дялове. Не е ясно и дали няма да се застрашат интересите на инвеститорите на „Холдинг Пътища“. Възможно е при неблагоприят-

ятни условия холдингът да загуби възможността да придобие обратно контрола си в тези дружества.

► Тази информация също не е разкрита от Орлин Хаджиянков, което оцетява акционерите, които нямат и идея по какъв начин „Холдинг Пътища“ евентуално може отново да си върне контрола.

практиката изисква компанията да даде своето обяснение и тогава надзорът да реши дали и какво ще е наказанието. „Има три акта към „Холдинг Пътища“, но никой от мениджмънта не

се е явил да ги получи“, добави Димана Ранкова. Тя е категорична, че нарушенията има, но предстои да стане ясно какви точно ще са наказанията.

Екип на в. „Пари“

Поръчка Строежът на магистралата

► „Пътностроителна техника“ АД, „Видапътстрой“ АД и „Пътинженеринг-М“ АД са сред участниците в строителството на последния лот на магистрала Тракия. В консорциума водещото име е на „Холдинг Пътища“, което се контролира от Васил Божков. Той заедно с Орлин

М-П ПРОПЪРТИ ГРУП ЕООД

ПРЕДСТАВЯ АКТУАЛНО ЗА ПРОДАЖБА:

1. 3-стаен апартамент, тип ателие – мезонет с площ от **170 кв.м.** в кв. „Лозенец“, ул. „Бунтовник“ до бул. „Черни връх“. Намира се в нова сграда на 5/6 етаж, без асансьор. Съвремен интериор с качествени подови настилки, мазилки, латекс, просторни помещения, санитарни възли и тераси, оборудвана кухня.

Цена – **1171 евро/м²**.

2. 3-стаен апартамент, напълно обзаведен в района между Студенски град и Дианабаг, с два гаража и мазе. Площ на апартамента – **150 кв.м.** Намира се на 5 етаж, с асансьор. Изложение – изток-юг, запад. Разпределение – просторна кухня, хол, зимна градина, сауна, две просторни спални, баня със санитарен възел, отделно санитарен възел. Функционално разпределен. Съвремен интериор, качествено обзаведан по каталог.

Цена – **1393.33 евро/м²** и **19 000 евро** за два гаража.

Вижте повече на www.mppropertygroup.com
Тел. 854-88-88, 421-11-01, мобилен: 0885-069-133, 0886-417-313

Цифровизацията се отлага с две години

Медиите приеха новината с особено задоволство

Цифровизирането на телевизията у нас се отлага с две години. Медийните експерти и телевизионните оператори приеха новината с голямо задоволство и обаяние, че това е възможно най-разумното решение от страна на управляващите. Цифровизацията в България трябва да бъде завършена до края на 2012 г. След решение на Министерския съвет, съгласувано с Европейската комисия вчера, срокът беше удължен до януари 2015 г. Основната причина е, че страната ни не е подготвена, както и че няма отделени средства за закупуването на т.нар. декодери за хората, които не могат да си ги позволят. Според правителството ЕК няма да санкционира България.

Нормативни неуредици

Проблемите се коренят най-вече в нормативната база. Тя не даде възможност на телевизионните оператори да станат оператори и на мултиплекси, а това доведе до конфликтна ситуация. "Направиха се търгове за мултиплексите, за които медийните експерти предупреждаваха, че ще са опорочени", казва Радомир Чолаков, който е юрист във "Вест-

никарска група България" и част от работната група, подготвяща новия медиен закон. Така мултиплексите вече имат собственици, които искат от телевизионните оператори да си плащат, за да ги излъчват. За тях обаче това не е съвсем изгодно, тъй като в момента кабелните оператори плащат на телевизионните за същото. "Ако държавата чрез закон задължи телевизиите да се качат на мултиплекс, това ще е противоконституционно", допълва Чолаков.

Информационно затъмнение

Проблемите в нормативната уредба далеч не са единствените в процеса на цифровизацията. Обществото в България не е подготвено и много от хората дори не знаят какво означава цифрова телевизия. Досега не беше проведена информационна кампания сред хората, защото не бяха отделени средства за това. Проблем е и публичният ресурс за закупуването на декодери за социално слаби. Според министъра на транспорта Александър Цветков трябва да се отделят и неколкостотин милиона лева за Министерството на отбраната, за да освободи то честоти за цифровото

радиоразпръскване.

"Следва да се отчетат реалистичните срокове и пазарните условия, за да може налагането на технологично по-съвършения модел на ТВ излъчване да не засегне качеството на ТВ програмите, които достигат до аудиторията", казва Яна Иванова.

Накратко цифровизацията у нас е съпътствана от твърде много проблеми, които все още чакат своето решение.

Негоболните

Собствениците на мултиплексите най-вероятно ще претърпят загуби. Словашката "Тауърком" взе през 2009 г. изграждането на два от мултиплексите за частните радиа и телевизии, а "Хану Про" - останалите три частни платформи и мултиплекса за разпръскването на държавните БНТ и БНР. Според Чолаков те са се надявали, че през 2012 г. насилствено ще бъде спряна аналоговата телевизия и операторите ще трябва да се качат на мултиплексите.

Телевизиите са говолни

"Приемаме като положителна стъпка решението на правителството за отлагане на датата за

окончателно спиране на аналоговото излъчване. То отчита реалността - голямото закъснение на целия процес, който по същество не е започнал", каза пред в. "Пари" Яна Иванова, която е директор на отдел "Корпоративни комуникации" в bTV.

"Надяваме се, че чрез отлагането ще се даде възможност за изготвянето на нов, работещ план, който да отчита всички аспекти на процеса, да изчисти техническите и юридическите проблеми, констатирани в досегашния план", казва още Иванова.

Елена Петкова

„Основната пречка пред пълната цифровизация е необходимостта от подходящо крайно устройство за приемане на сигнала. Стойността на съвременните телевизори е около 1000 лв., а на цифровия приемник - около 60-80 лв.

Българска национална телевизия

▶ Забавянето на цифровизацията е добра новина за станиците на мултиплекси

Проблемът е, че нямаме силни национални играчи

Не бих казал, че удължаването на крайния срок за въвеждане на цифровизацията в България до началото на 2015 г. ще донесе негативни последици за страната ни. Това се прави, защото страната ни още не е готова. Трябва да се обърне повече внимание на информирането на обществото ни за тази промяна. То е крайно неподготвено в момента.

Не бяха отпуснати средства за провеждането на ефективна информационна кампания. Освен това трябва много прецизно да се преразгледа нормативната уредба, свързана с цифровизацията. Румъния също предприе подобна стъпка

Гриша Камбуров, председател на Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори

„Не беше разрешено на телевизионните оператори да бъдат едновременно с това и оператори на мултиплексите, което създаде допълнителни проблеми

преди известно време, затова не мисля, че Европейската комисия ще санкционира страната ни.

Основният проблем на осъществяването на цифровизацията у нас е, че нямаме силни национални играчи на пазара. Не беше разрешено на телевизионните оператори да бъдат едновременно с това и оператори на мултиплексите, което създаде допълнителни проблеми. Заради всичко това е много трудно да се каже на какъв етап е страната ни в процеса на цифровизация. Провежда се търгове за мултиплексите, някои оператори получиха лицензи от КРС за цифрово излъчване, но това не е достатъчно. □

Процесът е сгрешен в началото

Решението на правителството да отложи крайния срок за въвеждане на цифровизацията у нас е много правилно и много мъдро. Аз дори се радвам, че става така, защото процесът на цифровизацията беше концептуално сгрешен от самото начало. Той трябва да бъде преразгледан. След като нашата група направи анализ на цифровизацията, установи, че по-лошото от това да се отложи е тя да бъде въведена.

Силово изключване на аналоговата телевизия щеше да означава срив за всички електронни оператори и щеше да остави половината България без телевизия.

Радомир Чолаков, член на работната група, която подготвя новия медиен закон

„Нашето общество и нашият бизнес нямат ресурс за цифровизацията. Ние сме малък и беден пазар

Нашата страна не е подготвена за цифровизацията - нито обществото, нито операторите имат готовност.

Анализаторите и медийните експерти предупреждаваха, че търговете за мултиплексите ще бъдат опорочени и така и се получи. Сега операторите на мултиплекси вероятно ще търпят загуби, но искам да им кажа: Вие бяхте предупреждени.

Нашето общество и нашият бизнес нямат ресурс за цифровизацията. Ние сме малък и беден пазар. Инвеститорите в цифрова телевизия ще губят пари. Трябва да се преосмисли целият процес. □

повечето телевизионни оператори, но не и за соб-
СНИМКА SHUTTERSTOCK

Мобилните оператори обвиниха властите в Пловдив в натиск над съда

Пловдив може да осъмне без базови станции след седмица, ако мобилните оператори не приемат ултиматума на общината

Трите мобилни оператора в България - M-Tel, Globul и Vivacom, обвиниха властите в Пловдив, че чрез публично говорене упражняват натиск над съда и манипулират общественото мнение. Това е поредният етап от спора между операторите и ръководството в града, след като през лятото кметът Славчо Атанасов издаде заповед за сваляне на 100 GSM клетки. Трите оператора подадоха жалби, като по две от тях съдът отхвърли кметската заповед. Въпреки това преди дни зам.-кметът в града Александър Долев обяви "война" на телекомите.

Съг под съмнение

В отворено писмо M-Tel, Globul и Vivacom обявиха, че се създава необосновано напрежение по темата за базовите станции на мобилните оператори чрез публични акции и предизборно говорене. Трите компании са категорични, че всички техни съоръжения както в Пловдив, така и в цялата страна не застрашават здравето на гражданите и са под постоянния контрол на упълномощените държавни институции. В позицията си мобилните оператори също така коментират, че са обезпокоени от опитите на общината чрез публичен натиск да повлияе на съда за решенията по делата. Според тях представители на местната управа оспорват легитимността на съда, като публично подлагат под съмнение неговите решения. Към момента магистратите са се произнесли по жалбите на Globul и Vivacom, като и

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

в двата случая заповедта на пловдивския кмет е била отменена. Предстои съдебно заседание по жалбата на "МобилТел". Телекомите подчертават, че нееднократно са канили община Пловдив на срещи за обсъждане на проблемите, свързани с базовите станции, но общината не е отговорила на тези покани.

Паметука и ултиматуми

Поводът за реакцията е изказване на зам.-кмета на града Александър Долев, който обяви "война" на мобилните оператори. "Няма да позволя в Пловдив да умира хора заради някакви монополисти!", допълни заплахата си Долев. Той даде

едноседмичен ултиматум на телекомуникационните компании да демонтират доброволно 99 предавателни станции и да ги поставят наново на отдалечено разстояние от болници, училища, детски градини и жилища. В противен случай антените ще бъдат махнати от общината. Според него тези антени са опасни за здравето на пловдивчани.

Съдебна битка

Долев разкритикува решението на Пловдивския административен съд, който на 8 ноември отмени заповедта за демонтиране на базовите станции. Разпоредването беше издадено от кмета на града Славчо Атанасов на 9 юли,

но съдът я обяви за незаконна, защото тези антени не нарушават наредба на Министерството на здравеопазването от 1991 г., в която не е записано изискване за 300 метра отстояние от учебни и здравни заведения. Подобно изискване е прието с решение на общинския съвет, който обаче няма правомощия да отменя правила, определени с нормативен акт на министерството. Долев обяви, че операторите трябва да спрат делата, ако искат да се разберат с общината. В противен случай общината щяла махне предавателните антени по друга процедура и съдът няма да може да помага на телекомите.

Пламен Димитров

Бумът на продажбите на телевизори ще се отложи

Около 50% от българите имат високотехнологични телевизори, но не могат да ги използват ефективно

Отлагането на цифровизацията с две години до началото на 2015 г. ще отложи и очаквания бум на продажби на нови, високотехнологични телевизори. От друга страна, потребителите, които вече имат телевизор с вградено устройство за цифрова телевизия, няма да могат да се възползват максимално от функциите му, а ще се наложи да продължават да плащат за допълнителни устройства, за да гледат цифрова телевизия.

►Около 95% от телевизорите, които се продават в момента са с вградени устройства за цифрова телевизия, казват търговците
СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Изоставане от Европа

Решението на Министерския съвет е изненада главно защото държавата трябва да изпълнява за-

дължителни европейски изисквания, казват търговците на телевизионна техника. "Държавата ще се лиши от допълнителни приходи от ДДС, тъй

като цифровизацията се очаква да провокира ръст в продажбите на телевизори", коментира Николай Китов, изпълнителен директор на "Техномар-

кет". Средният брой на продадените телевизори на годишна база е между 300 и 400 хил., като през 2009 г. половината от тях са били с DVB тунер за цифрова телевизия, казва той. Очакванията на търговците са, че за тази година делът на продадените високотехнологични телевизори ще е много по-голям.

"В момента може би 50% от потребителите имат от новите телевизори с вграден тунер", коментира Божидар Колев, президент на веригата магазини за черна и бяла техника "Технополис". Заради отложената цифровизация обаче и бумът в продажбите ще се отложи.

Нов телевизор - стара технология

"Около 95% от продаваните в момента телевизори са с вградени устройства за цифрова телевизия", казва Колев. Разликата в цената на високотехнологичните и "обикновените" телевизори е само около 30-50 лв., така че потребителите определено предпочитат тези с вграден тунер. Цифровите декодери за старите телевизори пък са на цени от 30-40 лв. "Получава се така, че хората си купуват телевизори, които не могат да използват ефективно", казва Китов. На практика, за да гледат цифрова телевизия, те ще трябва да продължават да си купуват допълнителни устройства.

Дарина Черкезова

Влизането на България и Румъния в Шенген е приоритет за унгарското председателство

От януари Будапеща за първи път ще поеме временното управление на ЕС и вече даде заявка за решаване на ромските въпроси и разширяването

стоящите правила в ЕС.

Въпросът за ромите

Самата Унгария е силно заинтересована от въпроса за ромите, тъй като официално регистрираните в страната роми представляват около 2% от населението ѝ (с неофициалните данни делът им стига до 4-5%). Повечето роми в Румъния и Словакия също се определят като унгарци. Именно заради това Будапеща включва сред основните си приоритети и действията на ЕС за подобряване условията на живот и интеграцията на ромите. През април се очаква Европейската комисия да публикува доклад по тези въпроси.

Хърватия в ЕС

Разширяването на ЕС с влизането на Хърватия е друга ключова тема за Унгария. Заради близостта си със Загреб Будапеща разчита на големи ползи от влизането ѝ в съюза. Преговорите за това вече са в напреднала фаза, а страната е затворила по-голямата част от всичките 35 преговорни глави. Въпреки това все още има доста работа, особено за предотвратяване на политическата опозиция от националните страни членки.

В тази връзка Унгария вече засили контактите си с Холандия, която е традиционният скептик за разширяването на съюза с бившите югославски страни. Най-важното е всички ключови решения да бъдат взети преди президентските избори във Франция, посочват от

Присъединяването на България и Румъния към Шенген и членството на Хърватия в Европейския съюз са сред приоритетите на предстоящото унгарско председателство на ЕС. През януари 2011 г. Унгария поема за първи път президентството на съюза и най-голямата ѝ амбиция е да постигне напредък по разширяването му. Въпросите засягат силно унгарските малцинства, които продължават да живеят извън националните граници.

Разширяване на Шенген

Определената дата за разширяване на Шенген с включването на Румъния и България по всяка вероятност ще бъде отложена, признават представителите на унгарското правителство. Въпреки това по време на председателството си страната има амбицията да подпомогне присъединяването на двете балкански държави. В същото време обаче Франция, Италия и други страни от Шенген вече изразиха опасенията си заради миграцията в ЕС и се опитват да използват максимално ограниченията за свободното движение на гражданите съгласно на-

► **Правителството на Виктор Орбан даде амбициозна заявка да накара унгарците да се чувстват унгарци без значение в коя държава живеят в момента**

СНИМКА REUTERS

унгарското правителство. Рискът от политическа намеса е много голям, ако няма ясно споразумение преди насрочения за април 2012 г. вот.

Будапеща се надява да успее да затвори всички преговорни глави със Загреб до края на президентството си в средата на 2011 г., а самото присъединяване да стане през 2013 г. Унгария също очаква да задвижи процеса на получаване на пълноправно членство на

Черна гора и Македония. Официалният старт на преговорите беше отложен заради спор с Гърция за името на страната.

Национална идентичност

Председателството на ЕС е шанс за Унгария да подобри репутацията си в Брюксел. Страната вече положи усилия да докаже, че ще бъде обективна страна при ключовите преговори, които предстоят в началото на следващата

година, включително по въпросите за финансовите перспективи пред съюза. Но временното управление на ЕС е и възможност за Унгария да затвърди националната си идентичност в пределите на страната и извън тях.

Правителството на Виктор Орбан вече даде амбициозна заявка да накара унгарците да се чувстват унгарци. Едно от първите действия в тази посока е наскоро избраният за национален празник на стра-

ната 4 юни. На тази дата през 1920 г. се подписва Трианонският договор, който налага условия на победената в Първата световна война Унгария. С този договор страната губи голяма част от територията и населението си. Около 1.5 млн. етнически унгарци все още живеят в Румъния, а хиляди са се установили в Хърватия. Други близо милион са пръснати в Словакия, Украйна, Австрия, Словения и други бивши югославски страни. □

И Полша може да прехвърли средства от частните пенсионни фондове към държавата

► **Правителството на Доналд Туск обмисля прехвърляне на средства от частните пенсионни фондове към държавата, за да намали бюджетния дефицит**

СНИМКА BLOOMBERG

Варшава може да намали частично или да спре напълно плащанията към дружествата

Полското правителство обмисля намаляване или спиране на плащанията към частните пенсионни фондове като мярка за намаляване на бюджетния дефицит на страната, съобщава полското издание Rzeczpospolita, цитирайки премиера Доналд Туск. По думите му кабинетът смята да позволи на гражданите да прехвърлят вноските си от частните фондове към държавния социалноосигурителен институт.

Възможни варианти

Обмисля се също намаляване наполовина на средствата в частните фондове или дори пълното им

спиране през следващите две години. Основни поддръжници на идеята са финансовият министър Яцек Ростовски и главният икономически съветник на премиера Ян Кшищоф Биелецки, посочва още изданието.

Икономика

Предложените мерки ще намалят с около 20 млрд. полски злоти плащанията на правителството, които прави всяка година, за да компенсира социалноосигурителния институт за трансферите към частните пенсионни фондове. Тези разходи увеличават бюджетния дефицит и държавния дълг на Полша и страната не успява да спазва заложените от ЕС правила за финансова дисциплина.

Унгария и България

През октомври десноцент-

ристкото унгарско правителство също обяви, че ще замрази плащанията по частично приватизираната пенсионна система към частни пенсионни фондове до края на 2011 г., за да накара унгарците да се върнат към държавната осигурителна система. Впоследствие обаче премиерът Виктор Орбан обяви, че временната мярка става постоянна и окончателно се прекратява превеждането на пари към тези фондове.

Българското правителство също предприе частично прехвърляне на средства от професионалните фондове към Националния осигурителен институт на лицата, на които им предстои пенсиониране до 2014 г. Според данните на финансовото министерство общата сума възлиза на около 100 млн. лв. □

Цитат

„Дейността ни в България ще зависи от интереса на нашите клиенти

▶ **Александър Рачински**, управляващ директор на GEFCO - България

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Логистичният гигант GEFCO стъпва на българския пазар

Компанията ще отвори свое представителство в София до края на годината, не изключва и бъдещи инвестиции в инфраструктура

Една от най-големите логистични компании в Европа, френската GEFCO, официално ще стъпи на българския пазар през декември с представителен офис в София. Това обяви представителят на компанията за Източна Европа, Русия и Централна Азия Кристиан Збилут. Разширяването на дейността в България е част от стратегическото разрастване на GEFCO в региона. Управляващ директор за България ще бъде руснакът Александър Рачински, който досега е работил за компанията в Полша, Италия и Русия.

Липсващата брънка

“България е едно от малкото липсващи звена в портфолиото на нашата компания в Източноевропейския регион”, каза Збилут и поясни, че страната ни е много интересна от гледна точка на това, че свързва веригата Румъния - България - Турция - Централна Азия, която е важна за компанията. GEFCO отбеляза пет години от дейността си в Румъния, където е базирана стратегическата инфраструктура на компанията за региона, а в Турция оперира вече десет години.

Възможни са и инвестиции

Засега компанията ще стартира в България само с представителство, което ще се грижи за връзките и комуникацията с настоящите и бъдещите клиенти. От компанията уточниха обаче, че ако връзките с клиентите се развиват добре и те самите поискат от GEFCO да инвестира в

инфраструктура в България - логистични складове или платформи, фирмата има готовност да го направи в идните години.

Около 100 млн. EUR е инвестиционният бюджет на компанията за Източна Европа за периода до 2013 г. Освен за инвестиции в инфраструктура тези средства може да бъдат похарчени и за покупка на цели компании. “GEFCO е готов и да изкупува компании, като в момента търсим подходящи такива”, каза Збилут.

Фокус върху Черноморието

Вниманието на GEFCO у нас ще е насочено и към транспортните възможности чрез пристанище Варна и Бургас, тъй като компанията развива и транспорта като самостоятелна дейност. “Разбира се, че бихме имали интерес да работим с Варна и Бургас. Ние оперираме активно в Констанца, където пристанището е по-голямо, но това не изключва и работата с двата български порта по определени дестинации, ако нашият представител в България потвърди, че възможността си струва”, добави Кристиан Збилут. Не на последно място той изтъкна и че България сама по себе си е потенциален пазар, на който в идните години GEFCO очаква динамика.

Компанията планира да развива Черноморието като транспортен коридор. “Сега товарите от Изток пътуват през Суецкия канал, през цялото Средиземноморие, Гибралтар и достигат северните пристанища. Оттам по суша се насочват по европейските

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

База Румъния е водеща в региона

▶ От логистична гледна точка в региона Румъния е най-важна за компанията. GEFCO е соб-

ственост на концерн “Пежо-Ситроен”, който пък притежава завода “Дачия”. Два големи логистични склада - в Букурещ и Арад, както и три автомобилни центъра е изградила компанията в страната за пет години.

▶ Те служат и като складове и разпределителни центрове за доставки на Изток.
▶ Близо 30 млн. EUR годишно са оборотите от тях, а общият оборот на компанията за 2009 г. е 2.9 млрд. EUR.

▶ Автомобилната индустрия е основната линия на компанията, но освен да обслужва нуждите на “Пежо-Ситроен”, GEFCO се развива и като самостоятелна логистична и транспортна фирма.

дестинации. Това според нас е ненужно удължаване на маршрута. Много по-удобно е крайна точка да бъдат черноморските пристанища и оттам да се разпределят товарите”, обясни Кристиан Збилут. Черноморският басейн е удобен и като базова точка за търговия с Русия и Централна Азия - пазари, които GEFCO намира за високоприоритетни, защото са с огромен потенциал за растеж.

Ани Когжаубанова

Източна Европа е един от приоритетите ни

Фокусът на GEFCO е насочен към региони, които ще се развиват и растат бързо. Това са Южна Америка, Централна Азия и Източна Европа. Въпреки че кризата е почти зад гърба ни, трябва да си признаем, че голям ръст на пазарите в Западна Европа и Северна Америка не е възможен, защото това са наситени пазари.

Румъния е ключова за нас от гледна точка на вече изградената инфраструктура, а в Турция работим също от много време. България обаче е връзката между тях и присъствието ни там би ни

Кристиан Збилут, изп. директор на GEFCO за Източна Европа, Русия и Централна Азия

„Присъствието ни в България е важно, за да затворим транспортната верига Румъния - България - Турция

отворило повече възможности, би ни направило по-гъвкави при избора на транспортни възможности. Основният фокус на нашата компания е автомобилната индустрия и от тази гледна точка в България ще трябва да бъдем по-гъвкави, защото точно тази индустрия не е така развита, но от друга страна, България има пристанища, а и очакваме икономиката да се динамизира в идните години.

Що се отнася до инвестиции в инфраструктура, готови сме да направим такива, ако клиентите го искат от нас.

2.9

▶ млрд. EUR оборот и 102 млн. EUR печалба са резултатите на GEFCO за 2009 г.

2.5

▶ млн. автомобили е превозила компанията през 2009 г.

1

▶ млрд. EUR оборот в Източна Европа и Русия планира GEFCO през 2015 г.

Fullcharger монтира зарядни в очакване на електромобили

Три компании планират производство на коли на ток у нас

Над 4500 зарядни колонки за електромобили ще монтира в Балканския регион и Русия международната компания Fullcharger до края на 2011 г. Мрежата ще обхваща страни като Кипър, Гърция, България и Румъния с централа в Турция. Нейното изграждане е най-важното условие за появата на първите електромобили у нас.

Яйцето и kokoshката

“На последното автомобилно изложение в Истанбул всеки втори производител представи прототип на електромобил”, разказа Весела Шаранкова, генерален мениджър на “Фулчарджър България”. На въпроса кога ще започнат серийно производство обаче, повечето отговаряли с въпрос: А кога ще изградите зарядната мрежа? Проблемът е ключов за този пазар, тъй като с едно зареждане първите електромобили изминават около 150 километра. Това означава, че за свободното им придвижване трябва да има зарядни станции на всеки 100 километра. Такава мрежа Fullcharger вече има изградена в САЩ, а в момента я развива и в Европа. По данни на експерти на европейския пазар вече се конкурират близо 90 подобни компании, като Coulomb Technologies и германската RWE, която оборудва Берлин със зарядни точки.

Началото

Първоначално Fullcharger, който е доставчик на първата в света мрежа за зарядни станции на електромобили, ще изгради мрежа в големите градове у нас. Станциите ще бъдат разположени на обществени паркинги, в жилищни комплекси, в близост до молове, хипермаркети, големи офисни сгради, на бензиностанции. Компанията ще работи у нас чрез мрежа от два типа дистрибутори - малки, наречени хостове, които в рамките на 10 години трябва

Рагостина Маркова
radostina.markova@pari.bg

ва да изградят и поддържат 20 зарядни точки, и големи - пайнъри, които се ангажират със 100 зарядни точки за същия период. Те ще плащат зарядните колонки, като единичната цена започва от 4500 EUR без ДДС, а “Фулчарджър България” ще поема монтажа и поддръжката им. Засега производство на зарядни станции у нас не се предвижда.

Бизнес с бъдеще

Електромобилите определено са смятани за бъдещето на автомобилната индустрия, като очакванията са до 2020 г. в Европа да се движат между 6 и 15 млн. подобни коли. Според Юлиан Николов, директор на дирекция “Икономическа политика” в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ), производството на електромобили и необходимата инфраструктура за тях може да разчитат на подкрепа както на ниво държава, така и в рамките на Европейския съюз. Като пример той посочи подготовката на нови схеми за финансиране по Оперативна програма “Конкурентоспособност”, фокусирани върху иновативните технологии. Друг важен въпрос е въвеждането на единен стандарт за зареждане на този тип превозни средства, с чиято подготовка се ангажира Европейската комисия. Според Юлиан Николов общините също може да стимулират индустрията около електромобилите, като насърчават ползването им от фирмите по сметосъбиране и други, на които възлагат дейности. Механизъмът за въздействие

▶Ахмет Япишлър, управляващ директор на “365 Energy Group”, която си партнира с Fullcharger, показва как се зареждат електромобилите

е подготовката на обществените поръчки, посочи експертът.

Поточна линия

У нас вече има и три проекта за производство на

електромобили, но по тях се работи с дългосрочна перспектива. Първият е на френска компания, която иска да произвежда в Стара Загора. Руска фирма държи технологиите за серийно

производство на маршрутните таксита и автобуси на ток в Пловдив, където планира да използва стари производствени мощности за електрокари. Китайската “Грейт Уол”, която догодина отваря автомобилния си завод в Ловеч, също планира в перспектива производство и на електромобили там. Имената на останалите две компании, ангажирани с подобни проекти у нас, обаче засега не се споменават по тяхно желание, уточни Юлиан Николов.

Успоредно с това текат и опити за т.нар. конверсия на автомобили, при която двигателят, ауслухът и резервоарът се заменят с електромотор. Разработката е на българския индустриален клъстер “Електромоби-

ли”, който обхваща няколко компании по производствената верига. Според главния секретар на клъстера Иван Костов вече са готови модификациите за “Фиат пунто” и “Ситроен ZX”, при които ще се използват акумулаторни батерии на “Монбат” и двигатели, разработени в “Костов моторс” - наследник на Балканкар “Теорги Костов”. Първият модифициран по този начин автомобил от италианската марка ще е готов до края на годината, но за серийно производство е рано да се говори, посочи Иван Костов. Според него от регистрираните у нас над 2.7 млн. автомобили поне 100 хил. може да минат конверсия, като ще са изцяло съвместими с изграждащата се зарядна мрежа. □

Сравнение Плюсове и минуси

▶Безспорният плюс на електромобилите е тяхната екологичност, особено във времена, когато правителствата са притиснати да ограничават вредните емисии, посочи Марк Букер от централата на Fullcharger в Париж.
▶Големите въпросителни обаче са свързани с цената и удобството на този тип

транспорт. Според изчисленията на “Фулчарджър България” пълно зареждане на батерията на един електромобил ще струва между 12 и 15 лв., т.е. това е цената за изминаване на 150 километра. Тя е два пъти по-ниска от тази за същото разстояние с дизелово гориво. Спрямо друг тип екологично гориво като метана обаче далеч не е конкурентна.
▶При сегашните цени на метана 100 километра път с такова гориво

струват 5-6 лв. Началният разход също е приемлив - покупката на инсталация и разходите за монтаж в италианска фабрика с всички гаранции струват едва около 1500 EUR.
▶Според Иван Костов от клъстер “Електромобили” цената на придвижването на ток може да стане по-приемлива, ако държавата най-после допусне нелицензирани фирми на пазара на електроенергия.
▶Другият проблем е, че едно зареждане на бате-

рията на електромобил на стандартна “бавна” колонка отнема между 2 и 8 часа, което засега прави технологията непригодна за гъблъг път. Т.нар. бързо зареждане ще отнема между 5 и 30 минути, но технологията за него още се разработва. За да са пригодни за такова зареждане обаче, електромобилите ще трябва да са оборудвани със специални трансформатори заради по-високото напрежение на колонките.

И СТАНЦИИ ЛИТЕ

“Адванс Екуити Холдинг” продаде вятърна електроцентрала за 1.37 млн. лв.

Сумата от продажбата е 1.5 пъти по-голяма от вложените средства

Публичната компания “Адванс Екуити Холдинг” чрез своето дъщерно дружество “Енерджи Инвест” е продала вятърния си парк с мощност 2.4 MW край с. Видно, община Каварна. Това съобщи от дружеството. Купувач на вятърния парк е “Екопарк 2010”.

Сделката е първата продажба на реализиран проект от “Адванс Екуити Холдинг”, което е дружество за дялово инвестиране. Сделката вкарва компанията в етапа от развитието ѝ, през който ще се търси реализация на направените до момента вложения, обясняват от дружеството.

Механизъм

Сделката ще бъде реализирана чрез отделяне на активите на вятърната електроцентрала в ново дъщерно дружество на “Енерджи Инвест” и след това ще се продаде самото дружество. Стойността на сделката е 1.37 млн. лв. и включва авансово плащане, с което е погасен предсрочно остатъчният кредит на “Енер-

джи Инвест” към банката, финансирала изграждането на парка, както и окончателно плащане при прехвърляне на собствеността върху новото дружество, собственик на активите на вятърната електроцентрала. Предварителните очаквания са сделката да приключи до края на годината.

Проект

Вятърната електроцентрала край с. Видно беше изградена от “Енерджи Инвест” още през 2006 г. Проектът беше пуснат в експлоатация в началото на 2007 г. За изграждането ѝ дружеството получи финансиране по Кредитната линия за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници от Европейската банка за възстановяване и развитие.

“Приходите от тази продажба са 1.5 пъти по-големи от вложените собствени средства в изграждането и поддържането на парка, затова сме доволни от постигнатата доходност в тази инвестиция”, каза изпълнителният директор на “Адванс Екуити Холдинг” Венцеслав Петров.

“Енерджи Инвест” е инвеститор общо в енергийни

► “Енерджи Инвест” е инвеститор общо в енергийни проекти с мощности от 56 MW

проекти с мощности от 56 MW. Чрез едно от дъщерните си дружества - “Интерсол”, то управлява и соларен парк с 1 MWp мощност. В момента тече проект за разширяването му с нови 3 MWp.

да електромобил през погледа на Марк Букер

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

“Интерсервиз Узунови” навлезе на енергийния пазар

Дружеството започва да строи фотоволтаична централа край Варна

Компанията за продажба на битова електроника “Интерсервиз Узунови” навлезе на енергийния пазар, след като вчера започна строителството на фотоволтаичен парк. Подготвящата се централа е с мощност

5 MWp и е разположена върху 200 декара в землището на авренското село Равна гора. Плановете са тя да започна да произвежда ток до шест месеца. Стойността на проекта е 12 млн. EUR, а инвеститорът “Интерсервиз Узунови” АД си осигури финансиране от МКБ Юнионбанк.

Проект

Изграждането на обекта

е разделено на два етапа. Първият етап включва изграждане на мощности за 2.5 MWp и трябва да приключи през февруари догодина. През втория етап ще бъдат добавени производствени мощности за 2.5 MWp, а крайт му е насрочен за април 2011 г.

Веднага след приключване на изграждането на соларния парк той ще бъде присъединен към ВЕЛ

“Болярци” от подстанция “Старо Оряхово”. Според слънчевата карта на България соларният парк на “Интерсервиз Узунови” АД е в зона с годишна слънчева радиация 4.25 kWh на кв. м на ден, или 1450-1500 kWh на кв. м на година.

Технология

За изграждането на централата компанията ще използва фотоволтаични панели SHARP. Тънкослойните панели са последната разработка на най-големите производители, тъй като те имат възможността да улавят слънчевите лъчи и при лоши метеорологични условия. Това позволява стабилно производство на енергия към електрическата мрежа.

“Интерсервиз Узунови” от години е официален дистрибутор за България на японската корпорация SHARP. Основният бизнес на компанията е съсредоточен в продажбите на битова електроника. В последните години групата на компанията развива собствена мебелна къща, компания за управление на проекти, производство на екозеленчуци, износ на диворастящи гъби и др.

► “Интерсервиз Узунови” ще налее близо 12 млн. EUR в проекта си за производство на енергия от слънцето

Технология Как се зарежда електромобил

► Самото зареждане на електромобил е лесна процедура, която може да се контролира и през интернет. За тази цел всяка колонка е оборудвана със специален софтуер и е регистрирана в съответната мрежа на Fullcharger - американска, европейска или австралийска. В нея всеки може да проследи къде се намират зарядните колонки и кои от тях са свободни.

► За самото зареждане

потребителят трябва да има идентификационна карта, която отваря капака на колонката, за да бъде включен електромобилът в контакта. При приключване на зареждането софтуерът подава сигнал по електронната поща или чрез sms.

► Пак по електронен път потребителите на услугата могат да следят плащанията си и да променят профилите си, собствениците на колонките - да следят натовареността им, а електроразпределителните дружества - натоварването на системата.

“Дженерали” със спад на приходите и ръст на печалбата

Общозастрахователната компания ще награждава добрите шофьори

“Дженерали Застраховане” АД отчита спад на приходите и ръст на печалбата за деветмесечието на тази година, показват изнесените на среща с журналисти резултати на компанията. Общозастрахователното дружество отчита печалба от 6.7 млн. лв. за деветмесечието на тази година, съобщиха от “Дженерали”. Справка в официалните резултати за миналата година на сектора, публикувани на сайта на Комисията за финансов надзор, показват, че за януари - септември 2009 г. дружеството е имало печалба от 3.3 млн. лв. Все още КФН не е публикувала данните за резултатите на застрахователните компании за деветмесечието на тази година, като последните актуални данни на надзора са към края на август 2010 г. Брунтните премийни приходи на “Дженерали Застраховане” в края на септември 2010 г. се свиват до 38.5 млн. лв., а за съпоставимия период на миналата година оборотът на дружеството беше 43.8 млн. лв.

Обяснение

Тази година е изключително тежка за застраховането в България, като спадът на приходите в общото застраховане се дължи основно на понижението на премиите от продажба на полиците “Каско”, обясни по време на пресконференцията Диана Манева, изпълнителен директор на “Дженерали Застраховане” АД. Тя направи прогнозата, че в края на 2010 г. дружеството ще има около 50 млн. лв. премийен приход и ще задържи нивата на печалба. “За нас най-важни са корпоративните клиенти и ние не гоним пазарен дял на всяка цена”, категорична е Диана Манева.

Приходите на “Дженерали” от задължителната

“Гражданска отговорност” са се повишили близо два пъти, като за първите девет месеца на тази година от тази полица са събрани премии за 11 млн. лв. В края на септември 2009 г. дружеството имаше 6.3 млн. лв. приходите от задължителната автомобилна полица. “Ние сме се позиционирали в стабилния ценови сегмент и през следващата година ще отчетем повишение на резултатите”, добави Диана Манева.

Мениджмънтът на “Дженерали” обясни, че кризата не се е отразила на инвестициите им и компанията не е

загубила нито стотинка от инвестирането на резервите. “Кризата не ни се отрази, защото инвестиционната ни политика е изключително консервативна”, каза Борис Чухран, главен изпълнителен директор на “Дженерали България холдинг”. По думите му българското дружество следва строгата финансова политика на компанията майка, която няма как да позволи на дъщерното си дружество да инвестира спекулативно.

Награда за джентълмени

От “Дженерали Застраховане” обявиха, че започват

инициатива за награждаване на отговорните и съвестните шофьори. Кампанията ще продължи 6 месеца и има за цел да насърчи и награди отговорните водачи на пътя, коментират от застрахователя. Наградите ще бъдат раздадени на 31 март 2011 г. Първата награда е 5 хил. лв., втората е 1000 лв. плюс безплатна застраховка “Гражданска отговорност” и “Каско” за 1 година. Сребърният медалист ще получи безплатна “Гражданска отговорност” и “Каско” за 1 година. “Бълга-

рия е сред малкото страни в Европейския съюз, където непрекъснато има ръст на пътните инциденти и това ни накарва да мотивираме отговорните шофьори”, каза Борис Чухран. “С агресивни кампании във Франция, Португалия и Люксембург броят на пътните инциденти беше намален почти наполовина”, добави Диана Манева.

Заедно с кампанията от общозастрахователното дружество започват да предлагат и бонуси по полицата “Каско”, които са за различни сегменти. От компанията дадоха пример, че отстъпките за добрите

“Ние сме се позиционирали в стабилния ценови сегмент и през следващата година ще отчетем повишение на резултатите

Диана Манева,
изпълнителен директор на
“Дженерали Застраховане” АД

► Решихме да мотивираме отговорните шофьори, като награждаваме джентълмените на пътя, каза Борис Чухран, главен изпълнителен директор на “Дженерали България холдинг”

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

шофьори над 29 години може да достигнат до 55%. От мениджмънта на “Дженерали” твърдят, че според различни изследвания водачите до 29 години са по-агресивни и безотговорни. Джентълмените на пътя, които имат шанс за награда от “Дженерали”, не е задължително да са клиенти на компанията, обясниха организаторите. Диана Манева обяви, че идеята на тази инициатива е да се следят публикации в медиите за добросъвестни шофьори, като целта е да се награди добро дело на пътя.

Атанас Христов

Инвестиционните фондове все повече насочват вложенията си към ЕС

През третото тримесечие дружествата са увеличили минимално инвестициите си в България

Местните инвестиционни фондове продължават да влагат все по-голяма част от активите си във финансови инструменти, издадени от компании в страните членки на Европейския съюз (ЕС). Това показват данните на Българската народна банка (БНБ) за средствата, които управляват местните и чуждестранните инвестицион-

ни фондове. На тримесечна база в периода юли - септември 2010 г. българските колективни инвестиционни схеми са увеличили инвестициите си в ЕС с 15.7% до 23.2 млн. лв. На годишна база повишението е 85.1%, тъй като в края на септември миналата година инвестициите им в държавите членки на общността бяха 12.5 млн. лв.

Най-много

През третото тримесечие местните инвестиционни фондове са увеличили минимално и вложенията си във финансови инструменти

на български компании. На тримесечна база ръстът е 0.6% до 174.8 млн. лв., но спрямо края на септември 2009 г. инвестициите в български ценни книжа са намалели с 13%. Все още вложенията в България остават с най-голям дял в портфейла на местните инвестиционни дружества.

Обяснението, което дават анализатори за все по-голямото насочване на инвестиции към страните от ЕС, е по-добрата ликвидност и сигурност на тези инструменти. Именно дружествата, които инвестират най-голяма част от активите си

в акции или облигации на чужди компании, постигат и най-висока доходност от началото на тази година. Българският капиталов пазар продължава да тъпче на едно място и не може да намери ясна посока, докато пазари в Европа показват стабилизиране и отчитат ръстове.

Преглед на активите по финансови инструменти показва, че най-много пари са инвестирани в акции, като към 30 септември в рисковите книжа са вложени 148.7 млн. лв. от активите на местните взаимни фондове. Повишението на тези инвес-

тиции на тримесечна база е минимално - 0.8%, като спрямо края на септември миналата година инвестициите в акции намаляват с 6%. Вторият най-любим инструмент за вложения на местните инвестиционни фондове са депозитите, където са инвестирани 98 млн. лв., или 30.6% от всички активи. Делът на облигациите е 16.2%, или 52 млн. лв.

Кой купува

Най-голяма част от дяловете на инвестиционните фондове е купена от домакинствата - 112.7 млн. лв., което е 35.2% от всич-

ки активи по управление на дружествата. Вторият по големина инвеститор в колективните схеми са застрахователни компании и пенсионни фондове, които държат 25.6%, или 82 млн. лв. от активите на инвестиционните фондове.

Общите активи на местните инвестиционни фондове са се увеличили с 2.8% на тримесечна база и в края на септември достигат 320.1 млн. лв. Спрямо същия период от миналата година обаче се наблюдава спад от 1.6%, когато активите на местните инвестиционни фондове бяха 325.2 млн. лв. □

Roche съкращава 4800 работни места

► Швейцарският фармацевтичен производител Roche планира през 2011 г. да спести 1.8 млрд. франка и още 2.4 млрд. през 2012 г.

СНИМКА REUTERS

Силният натиск върху цените на лекарствата в САЩ и Европа принуди компанията да предприеме реструктуриране на дейността

Швейцарският производител на фармацевтични продукти Roche Holding AG планира съкращаване на 4800 работни места през следващите две години, с което ще намали

разходите си с 2.4 млрд. швейцарски франка (2.4 млрд. USD). Планът за реструктуриране ще засегне около 6% от служителите на компанията, основно във фармацевтичното подразделение. Очаква се общият ефект от него да доведе до редуциране на разходите с 2.7 млрд. франка.

Очаквани ефекти
Roche планира през 2011 г. да спести 1.8 млрд. франка и още 2.4 млрд. през

2012 г. Здравната реформа в страната ще доведе до 500 млн. франка по-малко приходи през 2010 г. и с около 1 млрд. франка по-ниски продажби през следващата година, каза главният изпълнителен директор Северин Шван.

Засегнати
Съкращенията ще засегнат най-силно американските подразделения на компанията. От продажбите и маркетинга ще бъдат съкратени 2650 души. Около

1200 търговци в Северна Америка ще останат без работа и 700 в Европа, обясни Шван. Отделно 1500 работни места ще бъдат преместени от една локация в друга, като по този начин дружеството ще аутсорсва част от дейностите си. Новината за реструктурирането на дейността беше посрещната позитивно от анализаторите, според които планът на компанията е реално отражение на променената пазарна среда.

FDIC е завела 50 иска срещу служители на фалирвали банки

В разследваните случаи са замесени висши кадри, включително бивши директори

Федералната корпорация за гарантиране на депозитите (FDIC) е завела 50 граждански иска заради банкови фалити. Разследвани ще бъдат мениджъри, директори и служители на трезорите, които обявиха банкрут по време на финансовата криза, съобщава в интервю пред Wall Street Journal Фред Гибсън от FDIC. По думите му разследваните по случаите обикновено са свързани с разрешения за отпускане на кредити на ниво вицепрезидент или старши вицепрезидент. В някои са замесени и висши служители, включително бивши директори на фалирвали финансови институции. Докато тече разследването обаче, конкретни имена на банки и лица няма да бъдат оповестявани.

Обвинения и оправдания

От началото на 2008 г. FDIC е затворила 294 американски трезора. Регулаторът е повдигнал

граждански иски срещу повече от 80 служители и директори за обезщетения на стойност над 2 млрд. USD. Последният заведен иск от корпорацията беше през юли за сумата от 300 млн. USD срещу четирима директори в IndyMac Bancorp Inc. Обвиненията срещу тях са, че са отпуснали кредити, за които е било ясно, че няма да бъдат върнати. С това служителите са имали за цел да получат бонуси съгласно бонусната система на банката. Бившите вече служители на трезора отхвърлят всички обвинения срещу тях.

Тежко наследство

Като орган, гарантиращ депозитите във фалирвалите банки, FDIC става правоприменник на техните загуби, покрива ги с пари от своя фонд и търси купувачи за активите им, за да покрие негативните разлики. Корпорацията има три години от датата на фалита, за да предяви граждански съдебни иски за компенсация за допуснати от служителите грешки. По започналите разследвания FDIC ще работи съвместно с Федералното бюро за разследване.

294

► американски трезора е затворила FDIC от началото на 2008 г.

2

► млрд. USD е стойността на заведените иски срещу служители на банки

Ценови натиск По стъпките на конкурентите

► През последните месеци се наблюдава сериозен натиск върху цените на лекарствата в САЩ и в Европа. Именно заради това и други конкуренти на Roche предприеха мерки за намаляване на разходите.

► Merck&Co. обяви 15% намаляване на служителите си до 2012 г., което прави около 15 хил. души. И това е само първата част от плана за реструктуриране, който подготвя. С него компанията очаква да намали разходите си с около 3.5 млрд. USD до 2012 г.

► Най-големият производител на лекарства в света Pfizer Inc. вече започна съкращения на работници и затваряне на предприятия, след като плати 68 млрд. USD за конкурента си Wyeth. От компанията обявиха планове за орязване на 19 хил. работни места, затваряне на 8 производствени подразделения и 6 изследователски центъра.

Пари

Deloitte. CSR

КОНКУРС

СОЦИАЛНО ОТГОВОРНА КОМПАНИЯ НА ГОДИНАТА

КАТЕГОРИИ

- СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ КЪМ СЛУЖИТЕЛИТЕ
- СОЦИАЛНА ОТГОВОРНОСТ КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА
- ЕТИЧНОСТ И ОТГОВОРНОСТ КЪМ ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ
- УЧАСТИЕ В ПРОЕКТИ С ДЪЛГОСРОЧЕН ОБЩЕСТВЕНОПОЛЕЗЕН ЕФЕКТ
- БЛАГОТВОРИТЕЛНОСТ

ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА,
МОЛЯ ПОСЕТЕТЕ
EVENTS.PARI.BG

ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ТЕЛ. 02/4395848, 4395 850 . NORA.KALIONSKA@PARI.BG

СЪС СЪДЕЙСТВО НА:

Postbank

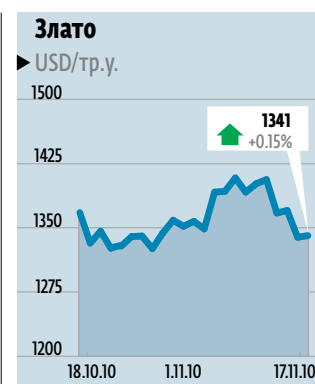
Член на Eurobank EFG Груп

Индекс на деня

0.63

► процента се повиши френският индекс CAC 40 и достигна 3786 пункта

” По време на борсовата сесия в сряда измерителят добави 24 пункта от стойността си. Европейските индекси тръгнаха нагоре, след като Ирландия се съгласи да поиска финансова помощ от ЕС

” Цената на златото отчете повишение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1341 USD/тр.у. Голяма помощ на метала оказва слабият долар, който върна интереса на инвеститорите

Стока на деня

5.20

► процента зазуби палаяят на борсата в Лондон и стигна 645.15 USD/мр.у.

” На последната борсова сесия металът поевтиня с 13 USD заради слабото търсене. След рязкото поскъпване през последните няколко сесии логично пазарът започна да се коригира

Китайската борса потъна с 10% за четири дни

Борсите в Азиатския и Тихоокеанския регион регистрираха четвърта поредна губеща сесия, като най-лошо представяне направиха отново индексите в Китай. В рамките на четири дни водещият борсов измерител Shanghai Composite се сринна с 10%, като за последно такова рязко пропадане е имало преди две години. Като основна причина за масовите разпродажби в Пекин анализаторите продължават да изтъкват притесненията около мерките на китайското правителство за овладяване на икономическия растеж. През октомври инфлацията в Китай се покачи до рекордните за последните две години 4.4%, след като през септември този показател беше на ниво 3.6%. Това според анализаторите ще принуди Китайската народна банка да вдигне лихвите трикратно, а резервите на банките се очаква да бъдат вдигнати между 1 и 1.5%. Това веднага ще се отрази върху курса на юана и неговата стойност вероятно ще се повиши с 5%.

Допълнително смут на пазарите внесе и изказването на китайския премиер Вън Дзиябао. Той заяви, че Пекин ще

Георги Георгиев
georgi.georgiev@pari.bg

” На последната сесия регионалният индекс MSCI Asia Pacific се понижи с 0.9% до 129.47 пункта

предприеме мерки за намаляване поскъпването на хранителните стоки. Цените на продуктите са се увеличили с 10.1% спрямо година по-рано. Китайската централна банка увеличи през октомври основния си лихвен процент неочаквано от 2.25 на 2.5%, а миналата седмица вдигна размера на минималните задължителни резерви на големите банки в страната.

На последната сесия регионалният индекс MSCI Asia Pacific се понижи с 0.9% до 129.47 пункта, а понижението му за четирите сесии достигна

► Мерките, които китайското правителство се готви да предприеме, отблъскват инвеститорите от капиталовите пазари в Азия

4%. На борсата в Шанхай широкият индекс Shanghai Composite падна с 1.92% до 2974.86 пункта и по този начин загубата му за последните четири сесии достигна 10.13%.

Сред малкото изключения беше японският Nikkei 225. Той се покачи с 0.15% до 9812 пункта и беше подкрепен от поевтиняването на йената срещу повечето водещи валути.

В Южна Корея Kospi се понижи с 0.1%, след като вчера централната банка увеличи основния си лихвен процент за втори път от началото на годината. В Австралия S&P/ASX 200

отстъпи с 1.6% до 4624 пункта. Пазарите на ценни книжа в Сингапур, Малайзия, Индонезия, Индия и Пакистан бяха затворени заради честване на национални празници. □

Поскъпване

► Поевтиняването на долара спрямо еврото увеличи търсенето на алтернативни активи, каквото е среброто. Ценният метал успя да навакса 2.3% и стигна 25.805 USD/мр.у.

Пари

Вестник "Пари" търси :

- Икономически редактор
- Икономически репортер

Ако проявявате интерес, моля, изпратете автобиография и кратко мотивационно писмо (не по-дълго от 1/2 страница).

За контакти job@pari.bg

За септември емигрантите са пратили 120 млн. лв.

За един месец парите от чужбина, които са налетели в икономиката ни, са с 14 млн. лв. повече

Българите, които живеят в чужбина, са изпратили близо 121 млн. лв. (60.6 млн. EUR) обратно в родината си през септември 2010 г. Това показват данните на Българската народна банка (БНБ). Само за един месец парите, които българските емигранти са изпратили, са със 7.2 млн. EUR повече. През август българите, които живеят в чужбина, са превели на роднини и близки 53.4 млн. EUR.

Данните на БНБ показват, че средно всеки месец от началото на годината българските емигранти са финансирали икономиката ни с 60 млн. EUR. През март емигрантите са превели 65.5 млн. EUR, през април - 62.6 млн. EUR, през юни 62.7 млн. EUR и юли - 63 млн. EUR.

Максимум и минимум

Най-много парични преводи към България са извършени

през май тази година. Тогава са постъпили в банките от емигранти рекордните 71.1 млн. EUR, докато най-малко средства са получени у нас през януари - 52.4 млн. EUR.

Равносметката за деветте месеца

Преведените средства от началото на годината до края на септември възлизат на 548.1 млн. EUR, като сумата е с близо 2.5% по-голяма в сравнение със същия период на миналата година, когато стойността на средствата е била 534.8 млн. EUR. Българите, живеещи постоянно в чужбина, са изпратили средно по 60.9 млн. EUR месечно от началото на годината.

За последните 3 години у нас са преведени 2.05 млрд. EUR

Преди дни излезе доклад на Световната банка, от

който става ясно, че тази година българските емигранти ще изпратят у нас 1.6 млрд. USD (2.24 млрд. лв.), което е с 4% повече в сравнение с предходната година. Въпреки кризата и финансовите затруднения нашите, които работят в чужди държави, продължават да подпомагат семействата си, а по този начин да финансират и икономиката. От данните на Световната банка става ясно, че емигрантите са близо 1.2 млн. души, или 16% от населението на България. Сред най-предпочитаните дестинации за работа и живеене на българските емигранти са Турция, Испания, Германия, Гърция, Италия, Молдова, Великобритания, САЩ, Румъния и Канада.

Класация

Най-много пари от емигрантите в страните от Европа и Централна Азия са получили Русия и Сърбия - по

5.6 млрд. USD, след тях се нарежда Украйна с 5.3 млрд. USD. България е на шесто място в региона. След нас са Азербайджан с 1.5 млрд. USD, Молдова и Албания с по 1.3 млрд. USD.

Тенденция

В доклада на Световната банка се посочва още, че не само българските емигранти изпращат финансови средства. Тази тенденция е характерна за всички страни по света, но тя е най-силно изразена в развиващите се държави. През 2009 г. общото количество пари, които са се втели в икономиките на тези държави, е било 307 млрд. USD. Прогнозите са за 2010 г. те да се увеличат до 325 млрд. USD. А през 2012 г. сумата ще набъбне с още близо 60 млрд. USD до 370 млрд. USD. Сред най-желаните дестинации за работа са САЩ, Русия, Германия, Саудитска Арабия и Канада.

Финансово рамо Емигрантите от САЩ пращат най-много пари

► В световен мащаб държавата, от която се изпращат най-много средства, е Америка. ► През 2009 г. парите, които са излезли от страната, са стигнали 43.3 млрд. USD. ► Емигрантите, които търсят по-високи доходи там, също са най-много - 42 млн. за целия период на 2010 г.

► След САЩ най-големите донори на средства през 2009 г. са били Саудитска Арабия (25.2 млрд. USD), Швейцария (19.6 млрд. USD), Русия (18.6 млрд. USD) и Германия (10.9 млрд. USD). ► На отсрещната страна - най-големи получатели са Индия (49.3 млрд. USD), Китай (48.7 млрд. USD), Мексико (22.6 млрд. USD) и дори Франция (15.9 млрд. USD). ► Статистиката показва, че като част от брутният вътрешен продукт гелът на външните постъпления при някои от по-малките държави достига внушителните 25%.

► Българските емигранти са изпратили най-много пари в родината си през май тази година - 71.1 млн. EUR

548

► млн. EUR са дошли в България за деветте месеца

ОБЩИНА - ПЛЕВЕН

На основание Решение № 1060 от 30.09.2010 год. на Общински съвет - Плевен,
ОБЯВЯВА ПУБЛИЧЕН ТЪРГ С ЯВНО НАДДАВАНЕ за продажба на общински имот:

№	ОБЕКТИ	Начална тръжна цена /лв./ без ДДС	Стъпка на наддаване /лв./	Депозит за участие /лв./	Срок и цена за закупуване на документация /до/лв./ с ДДС	Срок за подаване на предложение /до/	Дата и час на провеждане
1.	Обект в сграда с идентиф. 56722.660.554.1.22 /стар идент. УПИ VII, кв. 253/, ул. "Карлово" № 21, ет.1, за здравни и социални услуги	120 000	10 000	12 000	I тръж. 14.12.10 г. 180 лв. II тръж. 13.01.11 г. 180 лв.	20.12.10 г. 18.01.11 г.	22.12.10 г. 13,30 часа 21.01.11 г. 13,30 часа

Тръжна документация за участие се закупува от Център за административно обслужване на Община Плевен всеки работен ден до 16.30 ч., до посочения срок за закупуване. Депозит за участие се внася по банкова сметка IBAN BG43 UNCR 9660 3311 9710 10, BIC UNCRBG33 в УниКредит Булбанк, клон Плевен. Решението е публикувано в "Държавен вестник" брой № 90 от 16.11.2010 год. и на сайта на Община - Плевен - www.pleven.bg. За справки: Община Плевен, стая № 8, тел. 881 296;

АСАРЕЛ МЕДЕТ АД

О Б Я В А

за
УЧАСТИЕ В ТРЪЖНА ПРОЦЕДУРА С ПРЕДМЕТ: ДОСТАВКА НА ЗА НА ГУМЕНА ОБЛИЦОВКА ЗА АВТОГЕННА МЕЛНИЦА ММС 7,0X2,3

На основание Заповед № 741/15.11. 2010 г.,

„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД със седалище и адрес на управление в гр. Панагюрище, пл. Асарел, тел.: /0357/ 60 210, факс: /0357/ 60 250, e-mail: rbox@asarel.com, обявява процедура за определяне на доставчик с предмет:

ДОСТАВКА НА ГУМЕНА ОБЛИЦОВКА ЗА АВТОГЕННА МЕЛНИЦА ММС 7,0X2,3

Условия за получаване на документацията за участие:

Тръжна документация за провежданата процедура може да се получи всеки работен ден от 8,30 до 16 ч. в срок до 23.11.2010 г. в „Асарел-Медет“ АД - гр. Панагюрище - от отдел "Доставки", или по електронна поща, след получаване на заявление за участие от съответния кандидат на e-mail: rbox@asarel.com или dr@asarel.com или на факс: /0357/ 60250.

Крайнният срок за представяне на офертите е до 30.11.2010 г.

Лице за контакт: инж. П. Бобюклиев, специалист „Доставки“, тел.: /0357/60 437

България е в дъното на класацията по БВП на глава от населението в ЕС

Йоханес Хаан*,
европейски комисар
за регионална политика

В Евросъюза този показател варира от 150% в Люксембург до под 50% за страната ни и дунавската ни съседка

Политиката на сближаване на Европейския съюз носи съществена полза за България. Инвестициите по нея в периода 2007-2013 г. са 6.9 млрд. EUR, предназначени за регионални и социални разходи в рамките на широк набор от програми. Успешно осъществени проекти като новия терминал на летище София, изградените на територията на цялата страна пречиствателни станции и железопътния мост над река Дунав, свързващ Румъния и България, са част от видимите доказателства за ползата на местно равнище.

В по-широк аспект нашата политика на инвестиране в регионите на Европа оказва съществено влияние върху европейската икономика през последните години, като намалява икономическите различия между отделните части на ЕС и допринася за насърчаването на развитието в областта на опазването на околната среда и в социалната сфера. Чрез политиката се

„**Политиката на сближаване в ЕС основно продължава да бъде насочена към най-слабо развитите региони и държави членки**

▶ **Благогарение на политиката за сближаване в ЕС от 2000 до 2006 г. са създадени 1.4 млн. нови работни места**

СНИМКИ BLOOMBERG

предоставят инвестиции за модернизация, дава се тласък за промени във всички европейски региони и се предоставят нови бизнес възможности.

Подкрепа

Нашите оценки сочат, че в периода 2000-2006 г. чрез политиката бе подпомогнато създаването на 1.4 млн. нови работни места. Подкрепа получиха и малките предприятия, които освен това бяха насърчени към изследователската дейност. Бяха предоставени ценни възможности за обучение на милиони жени, млади хора, лица в уязвимо социално положение и безработни. Модернизирани бяха транспортните връзки, с което бе оказана подкрепа за изграждането или подобряването на качеството на хиляди километри от автомобилната и железопътната мрежа,

както и за модернизирането на пристанища и летища. Подобрени бяха и екологичните условия за 20 млн. европейски граждани, като качеството на питейната вода и пречистването на отпадните води бяха приведени към стандартите на ЕС.

Този впечатляващ напредък е по-подробно изложен в последния доклад за икономическото, социалното и териториалното сближаване в Европа, който аз и моят колега Ласло Андор, отговарящ за заетостта и социалната политика, представихме.

Различията все още на са залечени

Независимо от постигнатото обаче още много предстои. Съществените икономически различия между регионите продължават да съществуват и има опасност

настоящата икономическа криза да доведе до тяхното задълбочаване. Така например през 2008 г. БВП на глава от населението варира от 150% в Люксембург до под 50% в Румъния и България. Също така някои региони са по-уязвими в сравнение с други по отношение на последиците от промяната на климата, както за това непрекъснато ни напомнят засушаванията и наводненията.

Политиката на сближаване не е просто политика на заличаване на различията между бедните и богатите региони. Тя е и основен елемент от по-широката стратегия „Европа 2020“, която по-рано през годината бе одобрена от лидерите на ЕС. В нея се изтъква, че пътят към гарантиране на икономическото, екологичното и социалното благосъстояние на съюза се основава на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

Ефективността е ключова

В днешната ситуация, в която правителствата в цяла Европа съкращават публичните разходи, е необходимо да направим политиката още по-ефикасна както чрез постигане на конкретни резултати, така и чрез гарантиране на най-висока възвръщаемост на вложените финансови средства. За да осигурим постигането на по-добри резултати, е необходимо да разходваме средствата по по-интелигентен начин, да се съсредоточим върху съобразените с нуждите приоритети и да направим ползите от вече извърш-

„**В момента в ЕС текат дебати как трябва да се адаптира регионалното и социалното финансиране към новите предизвикателства**

ваното от националните и регионалните органи още по-осезаеми.

Целите

За да постигнем това, следва да набележим ясни конкретни цели, които да са в унисон с поставените за 2020 г. дългосрочни общи цели. Необходимо е да изготвим всеобхватна обща стратегическа рамка на равнището на ЕС, в която подробно да се изложат инвестиционните приоритети, да се набележат реформите, необходими за постигане на ефикасност при инвестиране, и да се осигури координация между видовете финансиране от ЕС.

Държавите членки ще трябва да изготвят свои национални програми за реформа в съответствие със стратегическите приоритети, като начинът за тяхното постигане ще бъде определен в договор между държавите членки и комисията. В този договор следва да залегнат конкретни условия като необходимостта от развиване на основните транспортни и енергийни междусистемни връзки и да се постави акцент върху важното значение на националното координиране на финансирането, получавано от различни източници от ЕС, с цел осигуряване

на ефикасно изпълнение и видими в общественото пространство резултати.

Стимулите

Друга идея, която е в процес на обмисляне, е създаването на стимули за бърз напредък към постигане на определените за 2020 г. цели. Известна част от средствата по политиката на сближаване може да бъде заделена и предоставена на разположение на националните и регионалните органи в зависимост от постигнатото качество и напредък по представените от тях програми.

В обхвата на политиката на сближаване ще продължат да бъдат всички региони на Евросъюза. В съответствие с принципа на солидарност най-съществените усилия във финансов план все така ще бъдат съсредоточени върху най-слабо развитите региони и държави членки.

Понастоящем вече текат дебатите относно начина, по който нашето регионално и социално финансиране трябва да се адаптира към новите предизвикателства пред ЕС. Ще се радваме да получим коментари от възможно най-широк кръг лица, като за целта дадох начало на обществена консултация. Тя започва на 11 ноември и ще продължи до края на януари. Вашите становища ще представяват ценен принос към официалните законодателни предложения във връзка с бъдещето на политиката на сближаване, които аз и моите колеги от комисията ще представим през следващото лято.

* Коментарът на еврокомисаря е специално за 6. "Пари"

▶ **България продължава да е една от най-бедните държави в Европейския съюз**

ЕВРОПАРИ

Годината на промените

Разплащането по програмата за селските райони се ускори, но бенефициентите станаха „жертва“ на непрекъснатото променящи се условия и липса на информация

Преглед Европрограми

► 2010 г. е към края си и обикновено по това време се правят равностметки за всичко свършено или несвършено през годината. Това е и формалният повод в „Пари“ да публикува в следващите няколко броя преглед на програмите, финансирани със средства от европейските фондове. Целта е да бъдат открити добрите практики и промени, но и недостатъците и липсата на напредък, така че в края на следващата година резултатите да бъдат по-добри. Анализите ще бъдат подготвени от консултанти и експерти в съответната област. Първата тема бе Оперативна програма „Конкурентоспособност“, гнес правим преглед на „Програмата за развитие на селските райони“. В следващия брой очаквайте анализ на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

Тази година беше годината на промяна за Програмата за развитие на селските райони (ПРСР). Може да се открият сериозни положителни промени, но в същото време и редица нерешени проблеми, за да може програмата да изпълни целите си и действително да бъде двигател на българското земеделие и селските

райони.

Реформа, реформа и пак реформа

Тя започна с един директор на Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) и завършва с нов, започна с един заместник-министър, отговарящ за управлението на програмата, и завършва с друг. В началото действяха едни

наредби за кандидатстване и изпълнение на проектите, сега действат променените им варианти. Промените в наредбите през годината бяха толкова много, че никога не се знаеше дали има въведени промени, кога е направено това и дали това не бяха просто проекто-промени или действителни. Разпечатахме многобройни варианти на всички наредби - действащи; проекто-промени на наредби; промени на наредби, отразени в други наредби; наредби за промяна на наредбите и т.н. Станахме свидетели на ситуации, при които промяна в една наредба често водеше до актуализиране на няколко други, станахме свидетели и на промени със задна дата.

Безспорно е, че реформирането на програмата е наложително, за да може да се повиши усвояемостта на средствата, а за да бъде тя действително полезна на бизнеса и общините, промените трябва да се въ-

Развитие Първо „за“ за проекта за градската мрежа на Бургас

Европроектът за интегриран градски транспорт в община Бургас бе одобрен от Министерството на регионалното разви-

тие и благоустройство (МРРБ), съобщиха оттам. Предстои документацията да бъде изпратена и за одобрение от Европейската комисия.

Това е първият голям проект по Оперативна програма „Регионално развитие“, като общата му стойност е 131.2 млн. лв., от които без-

възмездната помощ е 83.49%.

С парите по проекта ще се обновят превозните средства, ще се изгради централна автобусна спирка, предвидено е да се въведе система за бърз автобусен транспорт и да се изградят велоалеи и пешеходни надлези.

веждат открито, прозрачно и навреме. Така ще се даде възможност на бенефициентите да планират правилно инвестициите си и да са наясно дали отговарят на условията или не, когато кандидатстват. Но през изминалата година реформите бяха прекалено много и понякога хората ги научаваха прекалено късно.

Добрите промени

За бенефициентите на ПРСР най-положителната промяна бе въвеждането на навременно разплащане по проектите. Заплащането на финансовата помощ на проектите за бизнеса след тяхното изпълнение и отчитане става в рамките на 2 месеца (при предвидени 4 по нормативна уредба). ПРСР вече е програмата с най-много разплатени средства в сравнение с другите европейски програми - над 1 млрд. лв., от които повече от половината са платени през тази година. Това за една година е голям напредък в управлението на програмата и действително показва, че при наличие на желание в управляващите органи целите са реално постижими.

Общините също се радват на изключително положителна промяна в условията на плащане, която им дава възможност да имат капацитет да изпълняват проекти по ПРСР. Аван-

► Фермерите проявиха изключително голям интерес толкова голям, че бюджетът по програмата се изчерпа. Затънаха в кредити

совото плащане от 20% беше повишено за тях на 50%. В момента се разработва механизъм, с който ще се въведе и възможност за междинно плащане по проектите в размер на още 30%.

На следващо място като положителна промяна може да се отчете ограничаването на броя проекти, по които една община може да кандидатства едновременно по мерките 321 и 322. Първоначалната уредба даваше възможност на общините да кандидатстват едновременно с неизчерпаем брой проекти, което доведе до абсурдната ситуация, при която редица изключително малки общини имат задължението да изпълняват и управляват много проекти с бюджети, многократно надвишаващи бюджета на общината, и изпълнението на тези проекти е на плещите на един до двама общински служители. Паралелно същите тези служители трябва да се погрижат и за проектите им по другите

програми. Българската асоциация на консултантите по европейски програми (БАКЕП) обърна сериозно внимание през годината на този проблем, вследствие на което през втората половина на годината беше въведено ограничение по съответните мерки за кандидатстване само с един проект.

Не по-малко важен позитив за общините е олекотяването на бюрократичните процедури, свързани с контрола по провежданите от тях обществени поръчки при изпълнението на проектите. Съгласно предишните изисквания общините трябваше 2 пъти да изпращат копия от цялата си документация по проведените тръжни процедури. Стандартно в сегашните условия на всеки обявен търг се явяват минимум 10 оференти и общият брой страници на една такава документация се доближава до 5000. За голямо облекчение на общините вече действа процедура на

Визитка Коя е Кристина Цветанска

► Кристина Цветанска е изпълнителен директор на „Елана Инвестмънт“ от 2006 г. Освен учредител на Българската асоциация на консултантите на европейски програми (БАКЕП) тя е и неин заместник-председател от основаването ѝ през ноември 2009 г. ► Тя е консултант с 10-годишен опит в предприемаческите програми на ЕС, оперативните програми на ЕС и международни донорски

програми, с експертен опит в разработване, управление и консултиране на инвестиционни проекти, финансирани от европейски институции.

► Присъединява се към екипа на „Елана Инвестмънт“ през 2002 г. като ръководител „Финансово-икономически анализи“.

► Работила е като експерт „Европейски схеми“ в Държавен фонд „Земеделие“ през 2002 г. и има 7-годишен опит като финансист в банковия сектор.

► Завършила е физика в СУ „Св. Климент Охридски“ и „Банково дело“ в УНСС.

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Планове Подготвя се мегаагенция за еврофондовете

Обсъжда се създаването на мегаагенция, в която ще влязат всички управляващи органи на оперативните програми. Това съобщи министърът по управление на средствата от Европей-

ския съюз Томислав Дончев. Идеята е политиките в отделните сектори да се изготвят и формулират в съответните министерства, а агенцията ще изпълнява инвестиционните намерения. Обсъжда се създаването на шест регионални структури по оперативните програми - междинни звена в районите за планиране, които ще осъществя-

ват част от управлението на процеса. Тези администрации ще имат правомощия да контролират и планират пряко, на място, ефективното управление на средствата. „Така ще се увеличи и количеството, и качеството при планирането и усвояването на средствата, осигурени от Европейския съюз”, коментира Дончев.

116

► проектопредложения са получени по две процедури по Оперативна програма „Административен капацитет”, насочени към централната, областните и общинските администрации

към възможността да купят земеделска техника с европари и напливът бе Така дори и добри проекти останаха без финансиране, а бенефициентите

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

засилен контрол само за определени рискови общини и за другите отпада изискването да представят всички документи, а само договора с избрания изпълнител.

Добри новини

Друга положителна промяна в политиката на ДФЗ и Министерството на земеделието и храните (МЗХ) също започна тази година и това е свързано с преразпределяне на бюджета на програмата като прехвърлянето на средства между мерки и между оси.

Последната съществена положителна промяна в нагласите на управляващите е свързана с намирането на баланс между контролните функции и желанието програмата да продължи да функционира с правилните бенефициенти. Един от най-тежките моменти за месопреработвателната индустрия беше заклеяването на списък с „98 длъжници” по САПАРД - компании, които на практика съставляват цялата

” **Промените в наредбите през годината бяха толкова много, че никога не се знаеше дали има въведени промени, кога е направено това и дали това не бяха просто проектопромени или действителни**

индустрия. Те бяха обявени за закононарушители вследствие на съмнения по техните проекти по програмата САПАРД, дадени на прокуратурата, разследвани и с отнета възможност да изпълняват проекти по ПРСР. Сега, една година по-късно, нищо все още не е доказано и се търсят механизми да се даде възможност на тези предприятия да кандидатстват по мярка 123, която е изцяло предназначена за тях.

Негативният ефект

Като оставим настрана многобройните промени в наредбите, част от които са положителни, промените на условията за кандидатстване със задна дата, и то при липса на прозрачност и информация, както и без точно прецизиране на нововведените условия, остави най-негативното явление за бенефициентите през тази година. Появиха се ограничения за създаване на т.нар. „изкуствени условия” и за наличие на свързаност между бенефициентите, които не са прецизирани детайлно, не са ясни, не отговарят на нормалната бизнес логика и не отчитат реалните структури на земеделския бизнес. Освен ограничителни по своята същност, тези промени бяха въведени със задна дата за подадени вече проекти, за които към момента на кандидатстване не е имало подобни условия и са били изрядни спрямо предишните изисквания. Още

Добрите и лошите резултати накратко

Ускоряване на плащанията

Повишаване на авансовите плащания за общините от 20 на 50%

Ограничаване на броя проекти, с които една община може да кандидатства

Олекотяване на бюрократичните процедури, свързани с контрола на провежданите от общините обществени поръчки

Обещано бе, че ще се поиска разрешение от Европейската комисия за прехвърляне на средства от една към друга мярка

На фирмите, чиито проекти по програма САПАРД се проверяват от прокуратурата, се предоставя и възможност все пак да кандидатстват и по ПРСР, преди да е приключила проверката

Промяна в условията за кандидатстване със задна дата, и то при липса на прозрачност и ясна и изрична информация

Въвеждане на нови „изкуствени” условия, които ограничават кръга на потенциалните бенефициенти

Голямо забавяне в разглеждането на проектите

Отхвърляне на проекти заради липса на бюджет по програмата

Липса на информация за движението на проекта и неговия статус

по-големият проблем тук е свързан с факта, че тези проекти са подавани през миналата година и следователно е трябвало да бъдат и разглеждани още тогава, когато тези ограничения не са съществували. И не на последно място трябва да се отбележи колко опасно може да бъде тълкуването на т.нар. „изкуствени условия”, защото въпреки многократните запитвания на консултантите да бъдат изчерпателно изредени случаите, при които се попада в тази хипотеза, яснота по въпроса няма.

Съществен проблем, който все още стои пред програмата въпреки усилията на администрацията, е голямото забавяне в разглеждането на проектите. Има много неразглеждани проекти, внесени през миналата година. На всички проекти по мярка 121 от 2009 г., които не бяха одобрени тогава и чакаха повече от година оценка, макар вината да бе в административния капацитет на ДФЗ, субсидията

им се намали автоматично с 10% при одобрението им през 2010 г.

Има ли погвезену

Неприятно подведени се чувстват зърнопроизводителите, кандидати по мярка 121, подали проекти през 4-ти и 5-и период на прием за 2009 г., чиито проекти бяха отхвърлени през тази година накуп заради липса на бюджет. Напразно пилеене на средства и време от страна на 2/3 от общините се оказа кандидатстването им през 2009 г. по мярка 321, когато се оказа, че са подадени три пъти повече проекти от наличния бюджет за съответния период на прием, вследствие на което и те бяха отхвърлени.

Липсата на информация за движението на проекта и неговия статус също беше пречка, която и до днес не е изцяло преодоляна. Новото ръководство на ДФЗ дава заявка за коренна промяна в информационната

политика и отношението към бенефициентите. Обявени са предстоящи промени, които да осигурят прозрачност и наличие на информационен поток към бенефициентите, както и контакт с експертите на фонда, за да се осигури яснота за прогреса на проектопредложението.

Нова година, нов късмет

Така за ПРСР 2010 г. завършва с надеждата на бенефициентите и консултантите, че добрите промени ще се запазят и утвърдят догодина. А също и че ще имаме възможност да видим комуникация между бизнеса и управляващите програмата в нов контекст - с осъзнат взаимен интерес инвестицията на тези европейски средства да свърши своята работа и да модернизира българското селско стопанство и общини.

Кристина Цветанска,
изпълнителен директор на „Елана
Инвестмънт” и зам.-прегледател
на БАКЕП

Как Цукърбърг направи поща в социалната мрежа

Facebook обяви система за съобщения, която слива всички канали за комуникация в едно

IT компаниите винаги правят бомбастични изявления. Когато в началото на тази седмица Марк Цукърбърг от Facebook обяви новата инициатива на компанията - социална мрежа за съобщения, той подчерта, че това не е просто e-mail. Това е система за съобщения от следващо поколение.

Новата услуга на практика ще обединява всички съобщения, които потребителите получават по различните канали във Facebook.

Историята за това как Цукърбърг е стигнал до заключението, че в сегашната система има нещо нередно, също е необикновено. Преди няколко години той разговарял с гимназисти, които му казали, че рядко ползват електронна поща, защото е прекалено бавна и твърде официална. Така младият основател на социалната мрежа решил, че Facebook има нужда от нещо по-просто, лично и почти мигновено - нещо, което бъдещото поколение компютърни ентусиасти биха използвали.

Интеграция

Сега Цукърбърг и компанията разкриват новата си система за съобщения, която интегрира всички различни начини, по които хората комуникират помежду си. Системата обхваща e-mail, IM (instant message) съобщения, SMS-и и естествено съобщенията във Facebook. Потребителите ще разполагат с единна история на разговорите си, както и със „социален inbox“, който подрежда съобщенията според това „какво искат най-много“. „Идеята е да вземем разговорите от различните канали и да ги вплетем в едно“, казва инженерният директор на компанията Андрю Бозуърт. Той подчертава, че системата определено не е e-mail, а е базирана на модела на програмите за чат. Въпреки това като част от услугата сайтът ще предостави на всички желаещи и @facebook.com e-mail адрес.

Пламен Димитров
plamen.dimitrov@pari.bg

Опит за убийство

На практика компанията интегрира електронна поща в съществуващата система за съобщения в реално време на сайта. В момента тя се ползва от 350 от общо петстотинте милиона потребители на Facebook, а дневно се изпращат около 4 млрд. съобщения. Въпреки че от компанията отричат да имат желание да се конкурират с някоя конкретна фирма, мнозина определяха начинанието като опит за „убийство“ на Gmail, онлайн пощенската услуга на Google. Тези подозрения далеч не са без основание. Социалният inbox например напомня на така наречения „приоритетен inbox“, който Google тестват от няколко месеца в своя Gmail.

Реципрочност

Двете компании - Google и Facebook, са в сложни отношения от години. Google е лидер в няколко ниши от интернет пазара, като търсенето например, но никакв проспа бума на социалните мрежи, начело на който беше Facebook. Оттогава гигантът е в догонваща позиция. Търканията между тях започнаха през 2008 г., когато от Facebook блокираха приложението Friend Connect на Google. Чрез него всеки потребител може да изтегли списъка на приятелите си от дадена социална мрежа заедно с техните e-mail адреси и телефонни номера. Това не се хареса на Facebook, които явно нямат желание да делят събраната информация с никого. Те позволяват единствено изтеглянето на списък с имена, но без други детай-

ли. Отговорът на Google закъсна доста, но все пак се появи - от началото на този месец Facebook попада под ударите на нови правила на Gmail, според които компанията няма право на достъп до контактите на потребителите на услугата, ако не предостави реципрочен достъп. Това означава, че ако даден потребител си направи нов профил във Facebook, той не може директно да импортира контактите си от електронната поща на Google.

Социален проблем

Хората от Маунтрин Вю обаче имат по-сериозни проблеми от невъзможността за достъп до контакти. Те имат социален проблем. „Смятаме, че социалният елемент е важна съставна част от успеха на всяко приложение. Това е насоката, в която мислим за този проблем“, казва Хюго Бара, директор на продуктово мениджмънт на мобилни устройства в компанията. Google нееднократно се опитва да създаде някаква конкуренция на социалните мрежи във вида, в който съществуват днес, като най-често използват Gmail като платформа. Това е логично, тъй като пощенската им услуга вече има установена база от потребители, които лесно биха се прехвърлили към нова мрежа, ако Google успеят да я нагодят правилно. Ето защо са толкова докачливи, когато Facebook ги напада на тяхна територия.

Неуспехи

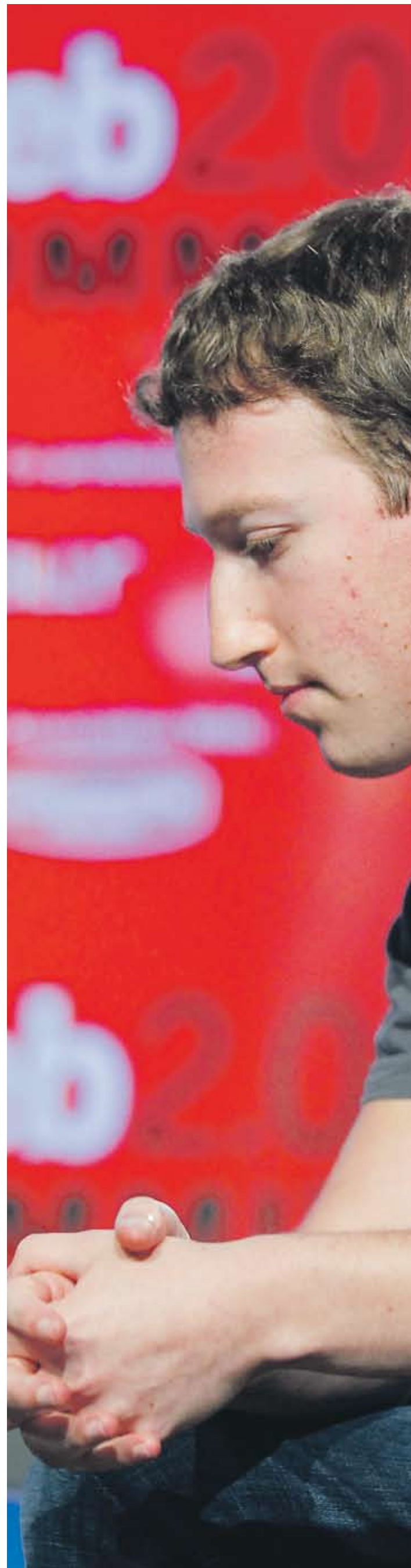
Досегашните опити на по-голямата компания да навлезе в бизнеса на по-малката претърпяха болезнени неуспехи. Google експериментираха с Buzz, механизъм за социално обвързване, интегриран в Gmail, който обаче беше подложен на силни критики заради ниското ниво на защита на личните данни на потребителите, които го използват. После компанията пусна Wave, софтуер за онлайн

” Основател на социалната мрежа реши, че Facebook има нужда от нещо по-просто, лично и почти мигновено - нещо, което бъдещото поколение компютърни ентусиасти биха използвали

колаборация, който беше проектиран да слее в едно множество канали за комуникация, като социални мрежи, различни wiki страници, поща и т.н. Вълната обаче оцеля помалко от четири месеца, преди Google да се откажат от нея. Създаденият от тях социален портал Orkut се оказа сравнително успешен, но не и там, където от Google се надяваха - сайтът е популярен в Бразилия и Индия, но пазарният му дял в САЩ за 2010 г. е малко над 2%. Но както се казва в известната сентенция на Томас Едисон, Google все още не са се провалили, просто са намерили няколко начина, които не работят.

Прогнози

Все още е твърде рано да се дават прогнози дали проектът на Цукърбърг ще успее, или ще се провали. Facebook разполага с нещо много ценно - половин милиард потенциални потребители на новата си услуга. Обръщането на този потенциал в печалби обаче е съвсем различен въпрос, както компанията се убеди през първите години от съществуването си, когато имаше проблем с издръжката си. Сега, когато паричните проблеми на компанията изглеждат изгладени, Марк Цукърбърг спокойно може да гледа напред. Дали там вече няма да го чакат Лари Пейдж и Сергей Брин, предстои да видим. □

► Създателят на Facebook Марк Цукърбърг смята, че га се хареса на младото поколение

Широките пръсти на Google

Компанията продължава да инвестира в служителите си, но въпреки това не е сигурно, че ще успее да ги задържи

Google е известна като една от най-добрите възможни местоработи в Силиконовата долина. Тя наема някои от най-острите умове, които индустрията може да предложи. Оказва се обаче, че да задържи тези таланти е доста по-трудно. През последните няколко седмици интернет гигантът загуби някои от най-високопоставените си кадри, като съоснователя на YouTube Чад Харли, съоснователя на AdMob (дъщерна компания, занимаваща се с реклама) Омар Хамуи и създателя на Google Maps и Wave Ларс Расмусен.

Жертва на растежа

По всичко изглежда, че компанията е жертва на собствения си растеж. Според запознати Google се бори с трудностите на преминаването от стартираща компания към игралното поле на големите играчи. Това е цената на успеха - повече срещи, повече съвещания и повече бюрокрация. Именно административният проблем става все по-сериозен в компанията. Когато Расмусен напусна, той даде като причина за решението си огромния размер на Google в момента. Корпорацията има близо 25 хил. служители, а Расмусен се е запътил към Facebook, където работят едва 2000 души.

Изтичане на мозъци

Той не е единственият - ако се съди по профилите на служителите на Facebook в бизнес ориентираната социална мрежа LinkedIn, около 15% от тях са работили в Google. Трансферът на кадри между двете компании стига до върха: номер две

СНИМКА SHUTTERSTOCK

в йерархията на Facebook е Шерил Сандберг - бивш директор Продажби в интернет на Google. През юли тази година имаше и друг трансфер на ключови кадри. Бившият директор на продажбите в компанията от Маунтин Вю Брет Тейлър стана новият технически директор на социалния сайт.

Въртящата се врата

Този проблем съвсем не се проявява единствено в Google. Анализатори казват, че в Силиконовата долина това е част от живота. Други солидни IT компании, като Microsoft и Yahoo, също са подложени на „изтичане на мозъци“ към Facebook. Но Google също е бенефициент понякога. Различните компании имат различни методи за справяне с „въртящата се врата“ на техните офиси за човешки ресурси. Google отдавна работи по реорганизацията на структурата си, създавайки по-малки екипи, които позволяват по-голяма автономност. Това е една от причините корпорацията да произвежда толкова много

„Както повечето IT мастодонти Google седи върху планина от пари - повече от 33 млрд. USD към края на септември

нови продукти, но почти всички да са в бета-версия - не всичко трябва да минава през топшефовете като основателите Лари Пейдж и Сергей Брин. Някои от служителите на компанията определят този подход като прекалено хаотичен, но пък той позволява създаването на странични проекти като роботизираните коли например.

Бонуси

Понякога обаче свободата на действие не е достатъчна мотивация, затова миналата седмица от Google предприеха безпрецедентната стъпка да вдигнат заплатите на всички служители с 10%, както и да получат 1000 USD коледен бонус. Компанията скоростно

уволни служителите, отговорен за оповестяването на това повишение на заплатите. Четирима високопоставени директори получиха отделни бонуси и 30% увеличение на заплатите. Не най-високопоставените, все пак главният изпълнителен директор на компанията Ерик Шмид и двамата основатели Пейдж и Брин остават със заплатата от един долар.

Привлекателни възможности

Както повечето IT мастодонти Google седи върху планина от пари - повече от 33 млрд. USD към края на септември. В момента тези пари не им носят почти никаква доходност, тъй като са вложени в консервативни схеми. Ето защо Google изглежда ясно послание, че за тях най-важни са инвестициите в настоящите им работници. Въпреки това не е ясно дали ще успеят да задържат талантиливите си служители - възможностите в стартиращи компании изглеждат изключително привлекателни за много от тях.

Пламен Димитров

70% от потребителите предпочитат оригиналния софтуер пред фалшификата

Според международно проучване, направено по поръчка на Microsoft, 70% от потребителите предпочитат оригиналния софтуер пред фалшивия. Анкетирани са на мнение, че оригиналните програми са по-сигурни, по-стабилни и по-лесни за поддръжка от фалшивите им имитации. Най-основните страхове за работа с фалшив софтуер са загубата на данни и кражба на идентичност. Според данните на изследването запитаните подкрепят правителствата и индустриите, които вземат мерки срещу фалшивия софтуер.

Проучването обхваща 38 000 души в 20 държави по целия свят. Мнозинството от анкетирани споделят, че биха избрали оригинален софтуер, ако имат

възможността да направят такъв избор, но присъствието на висококачествени фалшификати на софтуерни продукти прави различаването им трудно дори за хора, които ежедневно работят с тези технологии. Един от начините за измама е продажбата на софтуер по интернет през аукционни сайтове като eBay. Там се разпространяват фалшификати, които на външен вид силно наподобяват известни софтуерни продукти, като се различават единствено по наличието на допълнителни етикети или надписи върху кутиите, както и по липсата на холограмен стикер. Според Microsoft потребителите все по-често сигнализират за наличието на фалшив софтуер на пазара. **П**

СНИМКА BLOOMBERG

► В случай че някой не е успял да присъства на дадена лекция или иска да я чуе още веднъж, има TED Talks - платформа, която позволява на всички по света да видят пълните записи на интересни лекции в интернет

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Една различна лекция

TEDx конференцията в София среща младежи с идеи и постижения

Често презентациите са досадно задължение. Тогава резултатът е полупразна или изпозаспала зала.

В събота обаче в София се очакват 19 презентации, за които има стотици желаещи и не повече от 150 места. Кое то включва самите лектори и официалните гости.

Този интерес предизвиква първата организирана в София младежка конференция TEDxYouth. Тя ще се проведе в аулата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, но не всеки ще може да присъства.

TEDx събитията от години са предпочитано събитие, което се провежда на различни места по света. Там хора от всякакви възрасти научават интересни неща от света на технологиите, образованието и дизайна (TED е съкращение от Technology Education and Design). Сред лекторите попадат известни учени, нобелови лауреати, политици, певци, актьори. Популярни имена, взели участие в различните TED събития, са бившият премиер на Великобритания Гордън Браун, бившият американски президент Бил Клинтън, милиардерът Бил Гейтс, Ал Гор, Питър Гейбриъл, Куинси Джоунс, Боно от U2... Независимо колко известни и важни са лекторите, усло-

Пояснение Какво е TED

- За първи път TED се провежда като еднократна конференция през 1984 г. Ежегодно събитието започва да се случва от 1990 г. под мотото „Идеи, които си струват“.
- Първоначално темите, които обхваща конференцията, са насочени към технологията, забавление и дизайн (TED - Technology, Entertainment, Design). С нарастващия интерес се разширява и обхватът на областите, които попадат във фокуса на събитието.
- През 2006 г. записи от конференциите може да се гледат безплатно в интернет на сайта TED.com. Към юли 2010 г. в сайта на TED са качени над 700 записа на световноизвестни личности от света на науката, политиката, изкуствата. Всяка пролет в Лонг Бийч и Палм Спрингс се провежда основната TED конференция.

вието е едно - презентацията им не трябва да е по-дълга от 18 минути. После лекциите им се качват в интернет и милиони потребители в света могат да ги чуят.

Истински желана лекция

Съботните лектори в София са в категория „младежи“ и са избрани на база някакво постижение, обясни Милена Ленева, която е от организаторите на събитието. Така например презентация в събота ще изнесе химик, който има патент от Франция за свое откритие. Кратки профили на презентаторите може да се видят на сайта www.tedxouthsofia.com.

Конференцията в София ще се събере в четири панела:

- Око да види, ръка да пипне
- Кой е учителят
- Отвъд границите

► Социален дизайн
Темите на самите лекции се пазят в тайна до последния момент.

И печелившите са...

Организаторите все още не могат да посочат общия брой регистрирани се да присъстват на софийската конференция. Стотици младежи са изявили желание за участие, но от тях организаторите ще отсеят само част на базата на идеите, желанията и мечтите, които са описали.

История

TED се ражда като глобална платформа за споделяне на идеи. В началото лектори са известни лица от различни области. Конференцията се състои от няколко панела на различни теми, като във всеки участват по няколко лектори.

Първите конференции се

провеждат всяка пролет в Лонг Бийч и Палм Спрингс. Популярността на събитието нараства много бързо, а желаещите резервират билети година по-рано. Таксата за участие е висока, но това не спира редовната публика.

С годините платформата търпи развитие - появяват се и други конференции и форуми. Например учредена е награда от 100 хил. USD, чрез която хора с интересни идеи получават шанса да ги реализират. Програмата TED Fellows пък помага на иноватори от целия свят да станат част от TED обществото.

В случай че някой не е успял да присъства на дадена лекция или иска да я чуе още веднъж, има TED Talks - платформа, която позволява на всички по света да видят пълните записи на интересни лекции в интернет. Презентациите се превеждат на всякакви езици, а българският е вторият най-превеждан език в света на TED. Все по-честа практика е и излъчването на събитията на живо по интернет.

TED навсякъде по света

Популярността на платформата кара нейните създатели да предоставят възможност на хората, които още не са добили световна известност да споделят идеите си. Така се появява младежката програма TEDx. В България TEDx се организира за първи път в началото на тази година.

Елина Пулчева

TEDxYouthDay на 20 ноември

60

► събития TEDxYouth ще се провеждат по целия свят

33

► ще са точките, от които ще се излъчва на живо онлайн

3

► минути е продължителността на най-кратката лекция

15

► минути е най-дългата

19

► презентации ще бъдат представени в четирите панела в София

26

► години е възрастният таван за публиката

11

► годишен е най-младият лектор

25

► години е максимално допустимата възраст за лекторите